We are healed of a suffering only by experiencing it to the full.

—Proust.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 25—Vol. LVI. Friday, 4th July, 1958 REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER. Price: FOUR PENCE

DURBAN MASS MEETING CALLS FOR DE-PROCLAMATION OF THREATENED AREAS

A LARGE gathering of almost 10,000 people, of all colours and classes, gathered at Curries Fountain, in Durban, on June 26th., at 2.30 p.m, to voice their protest, and offer their prayers against the Group Areas Proclamations for Durban and Pretoria.

Mr. J. N. Singh presided over the meeting which began with prayers offered by priests of the Christian, Hindoo and Muslim religions.

Mr. P. R. Pather president of the Natal Indian Organisation addressing the meeting said that as a full-fledged South African, he felt it was his duty to condemn, anything that was un-South African, and he felt that the Group Areas Act was un-South African, because it interferred with the personal freedom and thinking of the individuals. Mr. Pather said that he was sure that the Europeans as a whole were not selfish—and that they would not deliberately buy Indian land for self gain. He was sure that if the Europeans who had elected the Government declared that they don't want Group Areas, the Government would have to think twice before they put it into effect.

Messages

Messages of support were read from many organisations and people including the Transvaal Indian Congress, the Natal Coastal Region of the Liberal Party, the African National Congress, the Women's League and Mrs. Mary L. Hooper. As Dr. Naicker was unable to be present, the vice-president of the Indian Congress Mr. S. M. Maye read out his speech.

Dr. Baboolal, the president, of the Durban Combined Indian Ratepayers Association described the *(Continued on page 258)*

PROCLAMATIONS: Facts And Figures

HOW the recent Group Areas Proclamations will affect Durban's non-White communities was described in terms of facts and figures by Mr. J. N. Singh in his address to the Curries Fountain meetting last week. The following are excerpts from it:

The Proclamations of June, 6th have the immediate effect of making large areas owned and occupied by our people in and around Durban immediate Group Areas for White Ownership. In some areas like the Beach and the Upper Berea, we have to vacate within a year. In the other areas the Sword of Damocles hangs on the heads of our people. The areas of Cato Manor, Riverside, Prospect Hall, the Lower Berea, Bellair, Hillary and others are proclaimed future White occupation areas.

On the Berea we stand to lose 127 acres of land and 705 dwellings valued at £1,134,450.

In the Beach area over *(Continued on page 254)*

THIS NAT WANTS SOVIET AMBASSADOR IN PRETORIA

A Letter in the "Die Transvaler," the Nationalist daily in Johannesburg and which was quoted by "The Star" says:—

The question has often cropped up in my mind whether the Government did the right thing in closing the Russian Consulate in South Africa. Understand me well, I am a good old Nat. and anything but a Communist.

After we put a stop to the Russians we looked at our "friends" overseas and waited for signs of goodwill, for example, that they would treat us very generously because of what we had done.

But what happened? In the countries of our "friends" Communism continues to thrive and while they are making trade agreements with Russia the Russians are not buying our wool.

For the magnanimous gesture on our part towards the West we are abused and slandered in all sorts of ways.

And what of the protectorates? After 50 years we have made no progress.

Since we are burdened with "friends" like these, let us change our policy towards Russia. Let us appoint an ambassador to Russia the way our "friends" do and let them appoint one here,

It is high time that we should rid ourselves of the poor recompense we have received from the Western countries instead of the thanks they owe us.

The only way to let the Western countries know that we are tired of their interference in our affairs and that they must call a halt to the slander and stop discriminating against us is to make them realize that they are forcing us into greater co-operation with Russia.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

OPINION

FRIDAY. 4TH JULY, 1958

Dr. De Blank And The DRC

WE believe most churchmen will be sorry that the conference of Churches planned for the end of the year is now likely to be cancelled in view of the campaign of vilification which has developed from Archbishop de Blank's sermon in America in which he pointed out that the Dutch Reformed Church gives tacit approval to apartheid. Many also, who are not within the fold of the Church, will regret that politics has been allowed to intrude into a situation where it was bound to do a lot of harm.

The peculiar thing about all the heat which has been let loose on Dr. de Blank's head is that there is nothing which he said which is not in accord with well-known facts, in the first place. And he did not single out the Dutch Reformed Church for attack. He blamed the Christian Church as a whole on the issue of race but pointed out that the DRC differed from the other congregations in that it gave a certain form of backing to apartheid. Finally, he has made it clear in a number of statements since the famous sermon that he did not attack the DRC. In spite of all this the campaign of vilification goes on against him. Now, threats begin to be made. In the Nationalist Press demands are made that he should be thrown out of the country.

Outsider

An outsider watching the storm which rages around the Archbishop's head would think he had committed a terrible felony. The truth is that he has done nothing of the sort. What he has done, however, and for which we believe he will be persecuted, is that he has taken a stand on the race question which could ultimately isolate the Dutch Reformed Church in the Christian world. All along the dominant fashion in the Anglican Church was to oppose apartheid by word and to treat it, like sin, as one of those things with which we have to put up in this world. It was this attitude which led to the withdrawal of a man like Father Trevor Huddleston from South Africa. It was the same outlook which made most White Anglicans regard the great Michael Scott as something of a crank and not a Christian who lived his religion.

The advent of Dr. de Blank on the scene has confronted the Dutch Reformed Church with an Anglican leader who sets the fashion in the militant direction followed by Michael Scott and Trevor Huddleston. And he has made it quite clear that he is in deadly earnest about his loyalty to Christian ideals and will not allow considerations of "respectability" to stand in the way when he does what he believes Christ wants him to do. With a Christian of his stature taking up this attitude, the graver weaknesses in the DRC's race beliefs are automatically thrown into bolder perspective. And for this, Afrikaner nationalism will treat him as though he were the scum of the earth.

White Tradition

He is a great and noble enough man not to be discouraged by all the abuse showered upon his head. And he needs no consolation from anybody because he does the right thing. But we should like to place on record our admiration and gratitutde for his courage and example. For too long the Christian Church has often fought shy of saying and doing the things it told us were right. By changing the fashion here, Dr. de Blank, among others, shows up Christian values as something more than one more White tradition which thrives on the oppression of the man of colour.

The Dutch Reformed Church's attitude leads logically to the position where it will one day be seen as an admission that on the DRC's own practices and beliefs, Christian values are inadequate for purposes of regulating and giving form to the relations between Black and White human beings. With the DRC confusing moral principle with political expediency—and no less an authority than Professor Pistorious, in his "No Further Trek," has told us this—it becomes increasingly easier for the man of colour to discern between the White Christian whose interest is to enable his fellowmen to know the truth and in that way be free and the fellow who uses the Bible more as a political instrument than anything else.

DRC Example

Against this background the possibility of the Church conference being no longer held assumes new form. Although we understand very clearly the tactical dangers behind convening the Church conference in the atmosphere of bitterness caused by vilification of the Archbishop, we think that his attitude of not encouraging the other Churches and, in particular his own, to go ahead with the plans for meeting is in important essentials a falling into the error which drove the DRC, quite early in the controversy, to the extreme of threatening to boycott the assembly. There was a form of pettiness then which was not wholly unexpected. We should like to feel that the Archbishop would never place himself in the position where he could do what the DRC does.

If the DRC will try and wreck the Church conference on the race question, let them keep away if they like and the world will be able to come to its own conclusions. So will the non-Europeans of South Africa. We still think it would be a fine thing if the other Christians would meet even if to protest, by implication, against the wickedness of race oppression; or to show that there is less confusion of political expediency with moral principle in the other Churches. Calling the conference off would suggest that in the White Church this weakness is fairly widespread. The man of colour needs to be assured that this is becoming less the case.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Comment On Men And Events

£3,000,000 For Literature

By JORDAN K. NGUBANE

THE Dutch Reformed Church has launched a campaign to raise about three million pounds to spread Christian literature among the African people. The scheme is a very ambitious one and from the administrative side it has all the chances of success;

The idea is to encourage African authors to produce more and better books for their people on the one hand and, on the other, to publish these at prices well within the Africans' means. New methods of distribution will be adopted to ensure that these books are got to as wide a circle of readers as possible. They will be printed mostly in the vernaculars. It is clear, also, that not a few will be in Afrikaans.

The African schools will play a very important role in this scheme. Many of the books will be prescribed for examination purposes. The schools could also help in bringing the books to a wider circle of readers. Already, magazines published by firms sympathetic to the government are being distributed freely to African schools. This is not part of the DRC scheme. I quote it merely to show what could be done.

Christian literature, of course, will mean something which does not offend the moral sense of the DRC; that is, it would have to favour the apartheid line.

What are the chances of this scheme succeeding? In the answer to this question lies an important challenge to both the anti apartheid Christians as well as to the Free World.

Poverty

As a writer of more than twenty years' standing I can say the production of literature for the African is, for the African writer, a clear invitation to poverty. The African journalists holding permanent positions in the White-owned papers are the poorest paid although advertisement revenue is increasingly high. Book writers are even worse. It was not until a few years ago, when the Afrikaanse Pers Beperk entered the market and started offering the African writer slightly more generous terms that there was a slight improvement. I am not aware of an African author who has grown rich out of his writings This is one side of the picture.

On the other hand there is insatiable thirst in the African community for knowledge. There is not a community in the South African nation which makes as heavy sacrifices as the Africans to acquire more knowledge. In spite of the fact that books and newspapers are hard to get, those which are within easy reach, like Church books, continue to sell surprisingly well, considering that the Christian section is a minority in the African community.

If the Dutch Reformed Church comes in to enable the African writer to devote all his time to writing, it seems obvious that it will be providing much-needed services. And if it places on the market cheap books, here again it will be opening for itself a market which nobody has really cared for. On either plane the DRC will be venturing on what is in many ways virgin ground.

£3,000,000

On the other hand the Afrikaners, who back the DRC and who stand for apartheid will not waste three million pounds of their money to give Christian liberalism a new lease of life. Dr. Verwoerd is not mass-producing Africans who can read to enable them to fight White domination. Bantu Education will certainly see as many African children as possible through the schools. Its purpose will be to enable them to read and write; that is, to open up their minds so that they might receive ideas. The DRC's scheme will complement this by coming with the books and the ideas. And from here the pattern into the future is clear.

On the one hand determined efforts will be made to capture the African writer by giving him support and recognition which his English friends have withheld while on the other he will be compelled by self-interest to write books which his DRC customers will be willing to pay for. And before many years are out we might be having wealthy African writers and intellectuals propounding the apartheid line with the determination and enthusiasm of new converts.

We must not rush to see meanness only in all this. The Afrikaners are slowly realising that they are becoming an isolated people in the world whose survival in Africa depends to a very large extent on African goodwill. The DRC move is basically an attempt to give positive help to the African to raise himself The DRC sees things from the perspective of apartheid; so does Verwoerd. The Minister of Native Affairs promises the Church the schools for the distribution of its propaganda and the Church returns the compliment by accepting Bantu Education and the loss of control by the missionaries of African schools.

Schools

Thus, when Verwoerd threw the missionaries out of African schools, the DRC backed him. With their three-million pounds scheme they will go back to the African schools to dominate African thinking itself. The odds are against the African here because he does not have the money.

The new writing will emphasise Zuluism, Xhosaism and Sothoism. The foundations of unity which the Africans laid in 1912 will be steadily undermined until, ultimately, nobody bothers about the word African: until "Nkosi Sikelela" is forgotten. When we have successfully destroyed our unity and reverted to tribalism, we shall no longer constitute a threat to White domination. It will be easy for the race oppressor to manage the three million or so Zulus in the sure knowledge that the Basotho and the Xhosas will not regard them as their own people.

And here we see the Church and the politician joining hands to lay foundations for what could ultimately destroy us as a united people and weaken our bargaining power in the fight against apartheid.

One danger to which attention could be drawn in all this is that if apartheid has its way here, they would be Africans who, in their revolt against White domination, would also reject Christianity because of its pliability and capacity to be used to attain political ends the exact opposite of those the African has set himself. The danger of using the Church for political ends will ultimately lead to the position where the African will feel that he is safest away from those who point to heaven while stabbing him in the back. And when that happens, there are men in the Kremlin who will not be slow to grasp the real meaning of that change in the African's attitude.

I have always said that apartheid is communism's best agent in South Africa. By laying foundations for our ultimate destruction as a united people, the Dutch Reformed Church could very well drive very many Africans in the direction of seeing in communism, which has no time for tribalism, a better evil.

YOGI LUCIEN FOR INDIA

THE white Yogi, Yogi Lucien, has at last achieved his desire to go to India and meet his spiritual teachers and to study Yoga in a more advanced stage. He will be sailing by the s s. "Karanja", which is due to leave for Bombay on Saturday July 5th. Yogi Lucien visited the Phoenix Settlement on last Sunday. A programme of Bhajans was followed by a lecture by the Yogi. He asked all Hindus to live by the teachings of their scriptures especially in these times when their future in this country was very dark. He said the East had always aimed for the higher things in life, and spiritually they were far more advanced than the West. Yogi Lucien said that no evil comes upon us without it being deserved, so, today we must not blame the evil that is upon us, but to look for the cause of it within us, and try to remove it in our lives, and the evil will surely pass away We must live rightly and do the right things; then the result must be a good one for all. The Hindus believed in Kaljug, which was a period of ill fortune, but we must also remember that in Kaljug people also did the wrong things, and the wrong thoughts came in their mind. We must try and therefore improve our thinking, and endeavour to see the good path that must ultimately lead to deep lasting happiness

---

USA Relinquishes Control Of Haneda Airport

TOKYO, Monday.

The United States Air Force relinquished control of air traffic at Haneda International Airport in Tokyo, and returned it to Japan for the first time since the last world war.

All the facilities now used there by the U.S. Military Air Transport Service (MATS) were returned at ceremonies held at the airport.

MATS services will now be centred at Tachikawa airbase, west of Tokyo.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Press Review

Angry Nat Wants De Blank Thrown Out

THE slander tour by the Anglican Archbishop of Cape Town in the United States has now been followed by a slandar visit of the Anglican Bishop of Johannesburg to Britain. The latter has indeed set the episcopal pattern, for he was much earlier in the overseas battlefield than Dr. de Blank.

These men do not act in ignorance. They know precisely what they are doing.

Beaten in their own church on apartheid—a defeat which both try to obscure with quite worldly glibness—they are now carrying on overseas for the sake of a little cheap applause.

To us it looks as if they are quite incapable of distinguishing between obstinacy and firmness of principle, and also as if they are impelled by a desire for martyrdom

With what greater relish they would be able to talk if South Africa dealt with them as the British Government have dealt with Archbishop Makarios of Cyprus!

What they have actually achieved is fortunately far from being altogether bad.

As was the case more than a century ago, the path of South Africa today again runs through the deeds of imported British political pred kants who by their excesses are uniting people who did not know how near they stood to each other.

The opposition is coming not only from South Africans of widely divergent political convictions and varying church affiliations but also from the bosom of the Anglican Church itself.

Especially in the last-named phenomenon we see hope of fruitful developments. When protests come from the flocks of the bishops themselves possibilities arise of understanding and good relations in South Africa at a deeper level, in the ecclesiastical as well as in other fields.

From leading article in the Burger.

—o—

THE Government are getting soft; Sabra is already soft, and Prof. du Plessis is talking like a Sap Nyasaland has banned Michael Scott and now Northern Rhodesia has sent Miss Ainslie packing, but we, the standard-bearers of White civilisation and the loud-mouthed champions of racial integrity, are afraid to lay a finger on a still greater disturber of the peace and challenger of our authority.

I refer to Archbishop de Blank.

Any Church would act more firmly than we. Just think what short shrift his own Church would mete out to him if in their opinion he preached heresy.

Even Shakespeare has been banned by the Cape Education Department. His "Merchant of Venice" is no longer read in the schools because the Jews objected.

But the Rev. Mr. de Blank is busy with a still more dangerous heresy and he also challenges the laws and institutions of the land openly.

He is now engaged in a smear campaign against us overseas. Take action against him as an agitator and an undesirable immigrant and keep him out of the country.

From letter in the "Transvaler".

BOOKS FOR SALE

JUST ARRIVED

Christian Missions	5	0
Towards New Education	2	6
Political Philosophy of Gandhiji	18	0
Satvodaya	5	3
Mahatma Gandhi (Last Phase)	32/-	
Discipline of Non-Violence	1	6
Indian Home Rule	1	0
My Experience with Truth	15	0
Truth is God	2	6
Women and Social Injustice	7	6
Character and Conduct	1	3
Inspiring Anecdotes	1	3
J. C Kumarappa	3	9

Obtainable From:

'Indian Opinion,'
P. Bag, Durban,
Natal.

Phone 34-1319 P. O. Box 1549.

MASTER BROS.
(PTY) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

Three Africans Return From India As Agriculture Graduates

THREE African students—two from Kenya and one from Tanganyika—have returned to Nairobi from India after obtaining their B.Sc. (Agriculture) degrees from the Allahabad Agricultural Institute, which is part of the Allahabad University.

All three went to study on Indian Government Scholarship and have completed their course with credit to themselves.

Mr. Benson M. Wahome, a 26-year-old Kikuyu who has specialised in Agronomy, was born in Nyeri. He arrived in India eight years ago and studied for the first 4 and a half years at St. Joseph's School at Allahabad and the Agricultural College at Kanpur. These preliminary services completed, he went for his B.Sc. course. He proved a steady scholar and was very active also in hostel and social life.

Mr. Joseph M. Kiambati was born in Limuru and went to the Kigezi High School (Uganda). Arriving in India in 1950, he completed his Senior Cambridge in two years at the Boys' High School at Allahabad and then entered the Allahabad Agricultural Institute for four years.

He has also specialised in Agronomy. Both students received high tributes from their professors.

Tanganyika Student

Mr. Salum Khamisi, 29 belongs to Bagamoyo in Tanganyika and arrived in India somewhat later than the others in this group in 1954. He had by then already done his Senior Cambridge from Government Secondary School at Tabora, and therefore could straightaway join the Assam Agricultural College at Jorhat, where he did his Intermediate course in two years.

When he joined the Allahabad Agricultural Institute, he decided to specialise in animal husbandary and dairy keeping and was very good in these subjects that he received high praise from head of this department.

All the three made good use of their vacations to go round and see India and know the people.

Proclamations: Facts And Figures

(*Continued from front page*)

120 Indians, 120 Coloureds and about 2,700 Africans are affected.

In Woodlands and Montclair over 1,600 Africans and 175 Indians will have to move.

In Merebank Indians will lose 241 acres of land valued at £82,140. Over 2,000 Indians and 1,190 Africans are afflicted.

On the Bluff some 1,800 Indians, 3,359 Africans and 181 Coloureds will have to move. Indians stand to lose 175 dwellings and 552 acres of land valued at £195,000.

In Rossburgh, Sea View, Bellair and Hillary over 6,000 Indians, 493 Coloureds and 3,306 Africans. Totally 9,879 non-Whites will be moved. Indians lose over 400 dwellings, 755 acres of land valued at £266,520.

In Briardene, Riverside and Prospect Hall over 6,000 Indians and 5,000 Africans will be displaced. Indians stand to lose 480 acres of land and over 400 dwellings are involved at a value of £403,240 and a market value of a million pounds.

In Cato Manor 25,798 Indians, 2,107 Coloureds and 28,298 Africans will be shifted. Indians will lose 2,891 acres of land and 2,444 dwellings valued at £1686,350. Coloureds and Africans lose over 70 acres and 133 dwellings valued at £25,940.

In Durban as a whole Indians will ultimately lose 6,658 acres of land and 4,626 dwellings valued at £4,548,620.

Coloureds—28 acres and 59 dwellings valued at £55,480.

Africans—60 acres and 117 dwellings valued £20,340.

These values are municipal rateable value and it is no exaggeration to say that the market value of losses is £30,000,000.

Africans 81,886, Coloureds 6,923 and Indians 64,745 compared to some 3,000 whites.

Uncertainty hangs over the working areas in the centre of Durban and in Clairwood, which if declared white will involve an additional 54,000 Indians, 6,000 Coloureds and 44,000 Africans.

Durban will be denuded in the ultimate analysis of almost the whole of its non-white population. Over a quarter million Indians, Africans and Coloureds will have to be thrown out.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

The 'Kashmir Princess'

By A. S. KARNIK

FIERY ORDEAL

THE 'Kashmir Princess' is on her way to Jakarta with a Chinese delegation on board. The members of the crew carry on their routine duties, checking up the passengers' tickets, attending to their comfort, and generally making themselves useful. Each makes plans for the future. Suddenly the sound of an explosion wakes them from their reverie.

Now Read On:

I AWOKE with a start, wondering what had happened. Everyone aboard the 'Kashmir Princess' was startled by the muffled explosion from somewhere. Miss Berry, D'Souza and Pimenta who were busy tidying up the galley, looked into each other's faces wondering what the noise implied.

D'Cunha looked carefully all over the warning systems and engine dials to ensure there was nothing the matter with the faithful motors, Jatar and Dikshit looked at each other for a while, and Pathak stood behind the pilots, awaiting instructions

Jatar immediately turned round to Pathak and told him to look for the source of the loud report. In a flash they had remembered the rumours of sabotage which they had heard whilst at Hongkong, and which at that time no one had taken very seriously.

Report

The loud report of the explosion silenced the charter amongst the passengers and grim anxiety replaced the gaiety of the previous few moments. Still half-dazed with sleep, I stood in the aisle-way motionless, wondering from where that ominous thud emanated. I kept wondering whether some heavy object had fallen on the cabin floor somewhere, or whether I had just dreamt of the sound in my sleep.

Instantly I became aware of someone behind me. I turned round and saw a Chinese delegate standing there and merely staring at me. This was the first indication I had that everything was not all right.

I half-opened my mouth to ascertain from the Chinese gentleman whether he had heard the explosion; but since he was speechless I deduced that he probably did not speak English, and any enquiry from him would only add to the delay.

If an explosien had taken place, action — immediate action — was necessary. I had better ask the other crew members, I thought.

Goodness, there was no need to ask anyone now. The 'cold air outlets' by now had begun emitting white smoke into the cabin The explosion was real. Somebody had obviously kept a deadly time-bomb somewhere and it had burst.

Now it flashed across my mind what the officer at Hongkong had tried to caution me about. My first reaction was that the bomb must have exploded in the rear baggage compartment. I wondered if I should make a visual check through the viewing glass

No, no, no,—my conscience shouted back at me. Any delay would be fatal. All the passengers were sitting right there above the baggage compartment, the roof of which formed the base of the cabin.

If flames managed to pierce through this into the cabin, besides the possibility of fire spreading to out-of-control proportions, the passengers might get into a panic. And in an emergency nothing is so perilous as panic.

All this takes very much longer to read. But it did not take me anything more than a few seconds to think. I ran to the cockpit and reported, "Captain Jatar, probably there is a fire in the rear baggage compartment."

Without hesitation Jatar gave orders in his usual cool, confident manner to D,Cunha, "Extinguish the fire in the rear baggage compartment

I knelt down on the cockpit floor to assist D'Cunha and moved two levers, which are rather hard to operated, and then D'Cunha pulled the control to discharge carbon dioxide in the rear baggage compartment to extinguish the fire, and informed Captain Jatar on completion of the operation.

Pathak rushed into the cockpit, just as D'Cunha and I were carrying out the fire extinguishing procedure in the rear baggage compartment, and reported that there was fire on the right hand wing I abandoned all thoughts of checking the fire in the rear baggage compartment.

If at all there was fire in this compartment it should be extinguished by now. Pathak had barely uttered the words, "Fire on the right-hand wing," when without awaiting a further order from Jatar, I ran back into the cabin to check the location and extent of the fire.

The fire was immediately behind the innermost petrol tank and spreading rapidly. I rushed back to Captain Jatar and gave him an accurate location of the fire on the right wing Whilst informing the Captain of the location and extent of fire, I suggested at the same time, "Capt. Jatar the only alternative is to ditch the aircraft as soon as is practicable "

Meanwhile the airplane's hydraulic system had failed, D'Cunha reported this to Capt. Jatar. The hydraulic system failed because the fire melted the pipes and all fluid was lost.

I started back for my observation post. Since one baggage compartment was suspected to be on fire, I ensured by a personal check on the other baggage compartment that there was no trace of fire there.

Flames

The wild fire was in such a location of the aircraft that there was no way whatever to extinguish it. The flames would spread wildly on and on over the entire airplane, and inflict on the passengers and the crew an agonising death.

There was no way in which the fire could be combated and no signs of its abating either, no landing field anywhere in the close proximity (nearest was Singapore 150 miles away). These factors naturally left the only avenue open to survival—landing the aircraft on water as soon as it was practicable.

Capt. Jatar to the decision to "ditch,' (land on water) the aircraft.

Ditching and life-jackets go together. Whilst returning to my observation post, I thought that D'Souza, Pimenta and Berry might be awaiting the

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records	Rok N roll	41/3
Barish	5 "	"	41/3
Mr. X	4 "	"	33/-
Aasha	4 "	"	33/-
Paying Gues:	4 "	"	33/-
Chori Chori	5 "	Best Music 1956	41/3
Naya Andaaz	6 "	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantush New Delhi	8/3
C.I.D. Both Sides	8/3
Devta " "	8/3
Mem Sahib C I.D.	8/3
Chori Chori Both Sides	8/3
Baarisha and Basant Bahaar	8/3
Baap Re Baap. Naya Anadaz & Shremati 420	8/3

Packing & postage 7/6 extra.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Captain's orders to brace all the passengers with life-jackets and that I should communicate to them the Captain's decision to ditch the aircraft.

When I threw open the cabin door, the sight nearly dazzled me. Until now there was not a moment to spare to look at the passengers. All of them were quietly sitting in their places, and each one was already equipped with a life-jacket.

It was remarkable on the part of Berry, D'Souza and Pimenta to have distributed jackets to all passengers not awaiting the formalities of the Captain's orders.

Everyone instinctively knew that the Captain expected of each one to carry out his duty, and they all lived up to his expectations.

I returned to my observation post—a window directly overlooking the right-hand wing. The ghastly fire continued to devour the wing. Flames—yellow and orange, of ever-increasing magnitude—continued their death-dealing dance to an unruly rhythm.

The tough aluminium metal of the wing was burning like paper, becoming weaker, losing its bend with the rest of the wing and bits of it dropped down and vanished into the air. There was nothing I could do, but watch and watch and watch the devouring fire

The fire now was right upto the inner-most fuel tank. I merely kept peering through the window aghast The tank would soon be heated up—the deadly petrol inside it would reach a temperature to explode it.

I felt almost certain that the explosion would take place any second now and would kill everyone instantaneously. Even if the explosion did not kill everyone aboard instantly, it would at least blow up the wing with the result that the aircraft would spin violently and crash to splinters on the water.

Death in any case seemed certain. There was no escape. No one else in the aircraft had the inkling of such a definite end. And I felt that it would be very unwise to share such a view with them under the circumstances.

However certain of an inevitable end one must never give up hope—and hope can survive only if one fights against all the odds, no matter how invincible they may seem. The flames were being fanned by the wind due to the onrushing airplane, and its speed had to be kept up to keep it aloft.

I thus kept watching the ever-spreading fire. So, these were doing to be the last moments of my life—in a burning, crashing airplane. I would never, never have the opportunity to see my family again—nor would they see me ever.

I could visualise each one of my family members and my fiancee on the red screen of the fire in front of me.

Next Week

HEAT

"Kashmir Princess" (Copyright 1958) Jaico Publishing House.

Anglican Prelate Slashes Apartheid

THE Archbishop of Canterbury, Dr. Geoffrey Fisher said the "worst complication in South Africa is that the Dutch Reformed Church, which is the largest Christian church in the country, believes in apartheid and believes in it on theological grounds."

LONDON.

The Archbishop, who was speaking on television, was questioned about racial relations in South Africa

"I am afraid, as somebody has said," he continued, "that the church has not got very much further than the Old Testament and not much further than the Book of Judges.

"They really believe that the Bantu, the Africans, are meant to be inferior in status forever."

Dr. Fisher continued: "Against them are ranged every other Christian body in the country, who say the principle of apartheid is wrong because every person and every race is equal in the love of God."

* *

In his television interview Dr. Fisher said that he regarded with abhorrence the general political behaviour of Archbishop Makarios as well as his association with terrorism.

Asked why he had invited Makarios to the Lambeth Conference, Dr. Fisher replied: "His personal character, quite apart from his politics, is no concern of mine.

"I know as well as anybody what a bad character he is."

THE

QUEENSLAND INSURANCE

COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - TELEPHONES 47453 & 47888.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

NAT Professor Rebukes De Klerk

"THE right of free expression of opinion may not be limited." This is the reply of Nationalist intellectuals to Nationalist politicians in the still widening controversy between them on non-European affairs.

It is the reply which Prof. S. du Toit, of the theological department of the Potchefstroom University, gives in a letter in the "Transvaler", official Nationalist organ, to the Minister of Labour, Senator de Klerk, who made an attack on the "sitting-room intellectuals who try to solve South Africa's problems."

Senator de Klerk was addressing a "victory celebration" at Brits. He said that the learned ones were breaking down everything the Nationalist Party had achieved by airing their views in public.

The controversy began when Prof. L. J. du Plessis, also of Potchefstroom University, made a challenging speech to the Afrikanerkring in Melville and said that the Whites should help the Blacks to political freedom.

"Carpeted"

Professor du Plessis was "carpeted" by the Minister of Native Affairs, *Dr.* Verwoerd, who said in effect that he did not know what he was talking about.

Subsequently Prof. J. H. Coetzee, also of Potchefstroom, defended the right of the intellectual to think independently, and criticised correspondents of the "Transvaler" for wanting to subject intellectuals to party prescription.

Professor Coetzee did not refer to Dr. Verwoerd's strictures on Professor du Plessis. But Professor du Toit today says that Senator de Klerk apparently referred to the speech Professor du Plessis made to the Afrikanerkring.

Professor du Toit, who is a son of the Afrikaans poet and one of the Bible translators, "Totius," says that he was a schoolmate and a co-religionist of Senator de Klerk (they are both members of the Gereformeerde Kerk).

"Deep In My Soul"

"After reading the report of the speech at Brits I feel that I cannot remain silent, even though I will perhaps be castigated.

"I will endure this because deep in my soul I am convinced that Senator de Klerk committed an injustice and that the consequences of his words cannot be good for our nation."

Professor du Toit says that he does not necessarily agree with everything his colleagues said.

Branding Iron

"Our leaders who are in political life do not like being branded as professional politicians. But then they should not handle the branding iron either," he says, noting that Senator de Klerk spoke of "sitting-room intellectuals" and not even of "intellectuals of the study."

"These sitting-room intellectuals have done much for their people."

Evil Day

He asks how political opinion can be formed if matters are not discussed in public.

"If a body like Sabra (South African Bureau of Racial Affairs for instance, has made a study of the race question and publishes its findings, then the Government can make fruitful use of it.

It will be an evil day for South Africa if the domestic sovereignty of organisation of the community is stifled and politics rules everything.

"The right of free expression of opinion may not be limited."

Full Rights

Professor du Toit says that the import of Senator de Klerk's speech worries him.

"I feel deeply disappointed and I am convinced many feel the same.

"I hope the respected Minister will be able to reassure those who have confidence in him.

"May our republic come soon and may the freedom of the individual and of community institutions retain their full rights."

Growing Trouble In Ranks Of Afrikaner Nationalism

THE flare-up at Potchefstroom University over the right of Nationalist intellectuals to speak their minds means that the Nationalist Party has three intellectual trouble spots on its hands.

The Bureau of Racial Affairs, at whose recent congress criticism of the emphasis on domination in race affairs was expressed, is centred on the University of Stellenbosch.

It is rumoured that Mr. J. du P. Basson, Nationalist M.P. for Namib, is to be "carpeted" for rejecting the idea of White baasskap after Mr. Strijdom, the Prime Minister, himself had described the Nationalist policy as one of baasskap.

At the Pretoria University there is a band of disillusioned supporters and former supporters of the Nationalist Party who publicly protested against the Senate Act.

Fundamental

Now Potchefstroom, "seat" of Christian National education and headquarters of the small but powerful Gereformeerde Kerk, has come into the open on the fundamental issue whether intellectuals who support the Nationalist Party should have the right to think and say what they like.

Mr. Strijdom has not yet entered the lists, but during the coming session of Parliament he will constantly be faced with the delicate choice: Should the Afrikaner thinkers be recognized and respected or should they be stifled and discredited in the eyes of the rank and file of the Nationalist Party?

All Not Right

Hitherto the policy of Cabinet Ministers—of the Nationalist political leadership—has been to scoff at the thinkers.

It is, however, becoming more and more apparent that there is growing opinion among Nationalist thinkers that all is not right with Nationalist policies and attitudes—and that after the election the party is strong enough to endure and survive criticism designed at setting things right.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. 'Phone 33-1654.

Ghana Gives 5 Years To Drop Colour Bar

IF South Africa fails to change her policy towards her Africans within five years "we shall be forced to help our brothers there." That warning was given at a rally in Accra by Ghana's Finance Minister, Mr. K. A. Gbedemah.

And Mr. Gbedemah, reports the "Manchester Guardian" correspondent, is an important man in Ghana. He is one of three policy-makers in the Government.

His warning gains strength from a statement in Cairo by another Ghana policy-maker, strong-man Prime Minister Nkrumah, who told reporters that Ghana will be a republic within two years.

Dr. Nkrumah, who has been in Egypt for talks with Nasser, said Ghana would remain in the Commonwealth, "just like India."

He told reporters (says Reuter): "It is the Africans' job to defend the dependent states until they get independence".

He favours, he said, a West African federation "between independent states of West Africa."

Dr. Nkrumah said he wants to see the whole African continent independent, but this might take a century.

"The are two ways to attain independence—constitutional means or revolution. The choice of either depends on circumstances."

Situation In Lebanon

THE Foreign Ministry of Communist China has expressed concern over the situation in Lebanon and warned western countries that interference in Lebanon's internal affairs could not be permitted.

Peking Radio quoted the text of a statement by a foreign ministry information department spokesman accusing the United States and Britain of intervening in the Lebanon's domestic affairs by sending arms, ammunition and military personnel to help the Lebanese Government in its struggle against the rebels.

The statement said that the western countries are making use of the United Nations officials in the Lebanon to carry out intervention more openly.

The attempt to disguise the activities of intervention in the name of the United Nations cannot deceive the people of the Lebanon and other Arab countries, the statement said.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Durban Mass Meeting Calls For De-proclamation Of Threatened Areas

(Continued from front page)

Group Areas Act as a negation of all democratic principles.

Mrs. Fatima Meer said: "What we have to lose in money is insignificant compared with what we have to lose in aspirations for our children."

"She added that the labours which had gone into building these homes had been lost; the homes were now not our own. This was an evil law which threatened to uproot families, home and the future of our children. It was evil because it wanted to force the Indians, out of the country of their birth. Indians have over the years contributed towards the progress of this country. Without their help perhaps South Africa would not have been so prosperous.

Fruits

"Today we are forbidden to taste the fruits of our labours. We can have no truck with anything that is evil," said Mrs. Meer.

A message from ex-chief A. J. Luthuli said: "We will be fully behind the Indian people in any calamity that may befall them."

Prof. Hansi Polak, spoke as a citizen of Durban, and on behalf of many members of the White community, who were ashamed that, the Group Areas Act demanded such a big sacrifice, from the poor voteless non-Europeans, while in Durban, only 3,000 of the exclusive White franchised people were affected by the Act.

The Group Areas Act was the most vicious of many such Acts on our Statute book. This Act not only meant the loss of a home, but it uprooted the very basis and fabric of a modern society.

During the war Prof. Polak worked among millions of displaced people and she decided then that she would never fail to raise her voice against the tyranny of a power that could uproot men, women and children, who asked for nothing but to be allowed to live in peace. Little did she know then that some ten or eleven years later she would be raising her voice in sorrow and shame, because of the injustice practiced by her own people on millions of voteless people. She advised the non-Europeans to be calm and dignified and to find the power of endurance, in the knowledge of the Union of their people.

Civilisation

Canon A. H. Zulu, said that no civilisation could survive if it refused to recognise the sacredness of man as envisaged by God. He prayed for justice and for peace.

Mr. S. M. Moola was another speaker. The last speaker was Dr. Alan Paton. He said that he was sorry to say that he was not present, there as a representative of White South Africa. If he were, there would not have been the necessity of such a meeting or cause for anxiety. He said: "If we play with pitch, we must dirty our hands. It is the Group Areas Act that blackens our name overseas today. How could it be the wish of God that you should be anxious about your future? If Christ were here today, he would have taken the burden of your anxiety, perhaps the Holy Family too would have had to be removed from the country.

"The day will come when the Group Areas Act and all such Acts will be removed. I do not know when, or how but come it must, until then we must be firm.

It was announced at the meeting that the closure of business houses in the city had been successful.

The following resolution was passed at the end of the meeting:

This mass assembly of the Indian people of Durban is gathered at Curries Fountain, Durban, on Thursday 26th June, 1958, to observe a day of solemn prayer and protest against the Group Areas Act and the Group Areas Development Act whose implementation will inevitably result in the economic ruin of our people.

This meeting records our clear and unequivocal declaration that we are South African citizens and that, despite the design of these Acts to expel us, who are a voteless people in this country, from our homeland, we shall live and die in this our country which is so very dear to us. We affirm our unshakeable belief in a truly democratic South Africa in which all the people of all races will live together in harmony and peace working for the common good of the South African Society as a whole.

Aroused by the perils that surround the Indian community as a result of recent proclamations of Group Areas for Durban, we call all men to witness our implacable and continued opposition to the Group Areas Act because this law, described as the cornerstone of Apartheid, is based on the denial of our status as South African citizens; because it violates the noble concept of loving one's neighbour; and because of its attack on human liberty and its violation of all those principles of justice, truth and freedom for which men of all races have, in times past, fought and died. We are of the firm belief that the heartless uprooting of our people on the grounds of race will lead to bitterness, hatred, and increased racial tension at a time when South Africa in common with the rest of the world should be striving to its maximum for race co-operation, understanding and harmony.

The Proclamations of June 6th have clearly demonstrated to the country and the world how devastating the effects of this Act can be. In Durban alone, over 60,000 Indians, apart from an almost equal number of Africans, are to lose their homes and businesses valued at over £30,000,000 in this first instalment of the Act; moreover these Proclamations will totally prohibit any building development which, having regard to the tremendous back-log of Indian housing and lack of civic amenities, will seriously affect their living conditions immediately.

On this day which we have dedicated to prayer and protest;

(a) We call upon the Government of the Union of South Africa in the name of human decency and justice to DE-PROCLAIM forthwith the areas covered by the Proclamations of June 6th so that our people can be saved the tremendous human suffering which must inevitably result from the uprooting of tens of thousands of people.

(b) We call upon the Durban City Council to join with us in requesting the Union Government to DE-PROCLAIM the areas zoned under the Proclamations.

(c) We appeal to all South Africans who cherish the principles of justice, and the dignity of their fellow human beings to unite in the demand for the repeal of an Act, that was enacted in their name and which is unworthy of the heritage and principles they cherish.

(d) We call upon the justice-loving peoples of the world to give us their moral support in this critical period in the history of our people.

(e) We call upon the Indian people of South Africa to remain united as never before to meet the challenge which faces them and all South Africans of all races who believe in fairplay and justice to rally behind their just cause.

(f) We call upon our people to petition the Union Parliament by means of a mass petition drawing the attention of Parliament to their unfortunate plight under this law and seeking immediate redress.

And finally, this meeting expresses its thanks and gratitude to all those individuals and organisations outside the Indian community who have rallied around our people in this hour of crisis.

Cable & Tel. Add. HARGVAN. Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "
Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

How Group Areas Affect Durban-(II)

By Miss MARY DRAPER, Field Organiser for the S.A. Institute of Race Relations in Natal

ALL owners of "affected" property must, as the first step, obtain forms from the Group Areas Development Board which have to be completed and returned by the 6th July, 1958.

Information asked for in forms includes the name and address of the owner, the description of the property, the owner's race group, date of acquisition and value at that date, municipal valuation, details of mortgage bonds, details of occupier, etc. Identity numbers under the Population Registration Act of the owner, the owner's spouse, and the occupier must also be filled in.

So far as Indians are concerned, the regional representative of the Group Areas Development Board has stated that for the time being, Indians who are not in possession of their population registration numbers need not supply these and that it will be sufficient if birth registration numbers or immigrant numbers are inserted in the forms.

Penalties

Any person who fails to submit the forms is liable, under the Act, to a fine not exceeding £100 or to imprisonment for a period not exceeding six months.

The information contained in the forms is compiled by the Board into "lists of an affected property" and each property is given a "basic value".

Method Of Determining "Basic Value"

"Basic value" in the case of *land* is the *market* value immediately before the date of the proclamation, i.e. immediately before the 6th June 1958. In the case of *buildings*, it is the *estimated cost of erection at date of valuation*, less depreciation for wear and tear, etc.

One or more valuators (not exceeding three) are appointed by the Administrator to decide on "basic values", using the above formula. The owner, any bondholders and the Development Board must be given a "reasonable opportunity" of submitting information to the valuators and of making any representations.

There is *no appeal* against the decision of the valuators.

Procedure For Selling "Affected" Property

As stated earlier, any property owner wishing to sell his property, before entering into any agreement of sale, *must* notify the Development Board in writing of his intention to sell and of the price he is asking for the property. (Penalties are provided for persons who do not do so).

The Development Board has a "right of pre-emption" (which means a *first option to buy* any affected property). If the Board does decide to buy the property itself, it must notify the owner within a period of 14 days.

If the price received by an owner for a property which is sold (whether to the Board or to an outside buyer) is less than the "basic value", the Board has to pay him 80 per cent of the difference between the "basic value" and the lower price he actually receives (this is termed a "depreciation" contribution and is partial compensation for losses suffered as a result of the Group Areas proclamation.)

Persons who sell a property without first referring it to the Board lose their right (if any) to receive any depreciation contribution.

If the price an owner receives is *more* than the "basic value", he has to pay the Board 50 per cent of the difference between the "basic value" and the higher price he actually receives. (This is termed an "appreciation" contribution and is designed to create a fund out of which persons who suffer losses as a result of proclamation can be paid partial compensation).

Persons who sell a property without first referring it to the Board have to pay 75 per cent of the difference to the Board instead of 50 per cent.

Should an owner sell his property for its exact "basic value", he would, of course, receive nothing from and pay nothing to the Board.

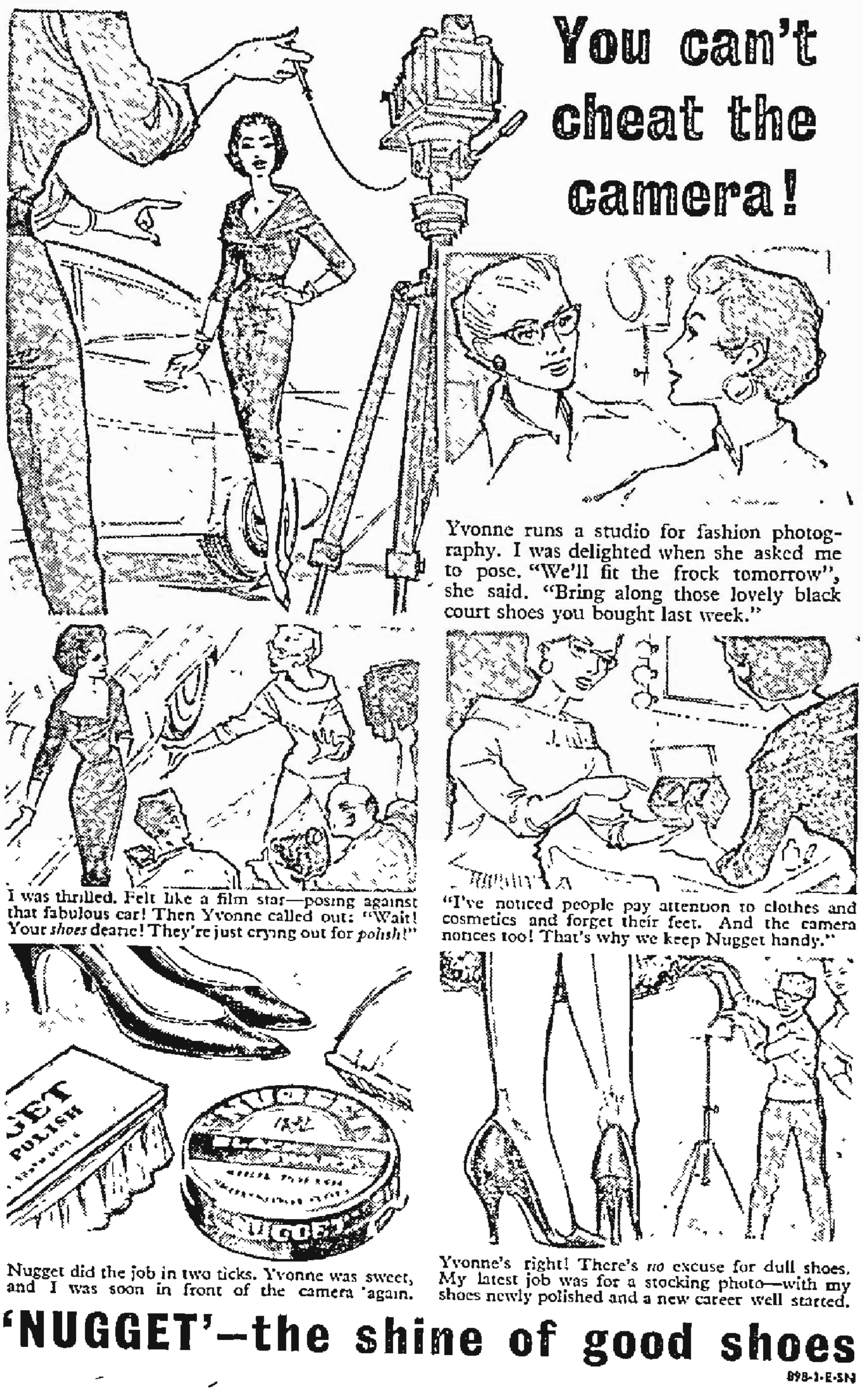

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated. Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK
Released by the Government of India
Priced £5—5—0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.
PUBLISHERS AND BOOKSELLERS
Phone 20707. — P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

B·I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

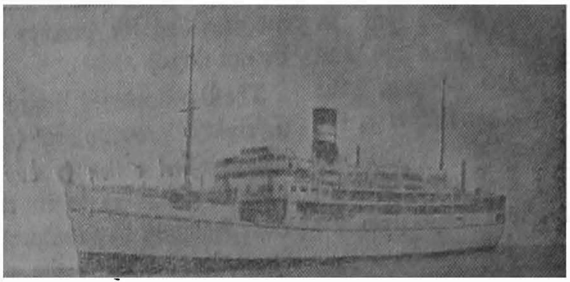

S.S. Karanja due 30th June 1958,
Sails for Bombay via Karachi on 5th July 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92—0—0
Second "	"	"	"	£60—15—0
Third "	"	"	"	£31—10—0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons (Pty.,) Ltd.
390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA
RUSTOMJEE JALBHOY RUSTOMJEE
140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Printed and published by Mrs. Sushila Gandhi at the International Printing Press (Phoenix), Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

INDIAN OPINION
ઈન્ડિયન
ઓપિનિયન

No. 25—Vol.-LVI.
Friday,
4th July, 1958
Registered at the G.P.O. as a Newspaper
Price 4d.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

☆
જેમ આપણે આપણા ધર્મને માન આપીએ છીએ, તેમ જ બીજા ધર્મને પણ આપીએ—માત્ર સહિષ્ણુતા પુરતી નથી.
—ગાંધીજી.
☆

પુસ્તક ૫૬ મું—અંક ૨૫ | તા. ૪ જુલાઈ, ૧૯૫૮. | છુટક નકલ પે. ૪

ગ્રુપ એરીયાઝ સામે ડરબનની વિરોધ સભા

જુનની ૨૯મી તારીખે બપોરે અઢી વાગે ડરબનના કરીઝ ફાઉન્ટનમાં દરેક કોમના દરેક વર્ગના સ્ત્રી પુરૂષ તથા બાળકો દશ હજારની સંખ્યામાં ગ્રુપ એરીયાઝ સામે વિરોધ દર્શાવવા અને પ્રાર્થનાને માટે હાજર થયાં હતાં. મી. જે. એન. સીંગે આ સભાનું પ્રમુખપદ લીધું હતું. હીંદુ, મુસ્લીમ અને ક્રિશ્ચિયન પ્રાર્થનાઓથી સભાની શરૂઆત થઈ હતી.

નાટાલ ઇન્ડીયન ઓર્ગનાઇઝેશનના પ્રમુખ મી. પી. આર. પથરે ભાષણ કરતાં કહ્યું હતું કે, એક દક્ષિણ આફ્રિકન તરીકે હું મારી ફરજ સમજુ છું કે આ દેશમાં જે કોઇ વસ્તુ દક્ષિણ આફ્રિકાને ન શોભે એવી હોય એનો મારે વિરોધ કરવો જોઈએ. મારૂં માનવું છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ દક્ષિણ આફ્રિકાને શોભાવે એવો કાયદો નથી કારણ કે તે માનવીની સ્વતંત્રતા અને વિચાર શ્રેણી ઉપર હુમલો કરે છે. હું નથી માનતો કે સમસ્ત ગોરી પ્રજા એટલી સ્વાર્થી હોય કે પોતાના હિત માટે તેઓ લાખો બીન-ગોરાઓને ઘરબાર વિનાના થવા દેય.

હું માનું છું કે જે ગોરાઓએ પોતાના મત દ્વારા આ સરકારને નીમી છે એ લોકો જો એવો નિશ્ચય કરે કે, તેમને આ ગ્રુપ એરીયા નથી જોઈતું તો એને લાગુ પાડવા પહેલાં સરકારને જરા વિચાર જ કરવો પડે.

સભામાં જુદી જુદી સંસ્થાઓ તરફથી આવેલા સંદેશાઓ વાંચવામાં આવ્યા હતા એમાંના ખાસ સંદેશાઓ નીચેના હતા. ટ્રાંસવાલ ઈન્ડિયન કોંગ્રેસ; નાટાલ લીબરલ પાર્ટી;-આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસ અને આ દેશમાંથી દેશ નિકાલ કરવામાં આવેલ મીસીસ મેરી હુપરાને પણ હતો. ડો. નાયકર હાજર નહોતા થઇ શકયા જેથી તેમનું ભાષણ નાટાલ ઈન્ડિયન કોંગ્રેસના ઉપ-પ્રમુખ મી. એસ. એમ. માયતે વાંચી સંભળાવ્યું હતું. જેમાં તેમણે કહ્યું હતું કે: હીંદી કોમનો રોષ અને ક્રોધ દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરા લોકો સામે નથી પણ એ પ્રકોપ અન્યાયની સામે જ છે. ડો. બાબુલાલ જેઓ ડરબનની કમ્બાઇન્ડ ઇન્ડિયન રેટપેયર્સ એસોસીએશનના પ્રમુખ છે એમણે પણ ભાષણ કર્યું હતું.

વુમન્સ લીગ તરફથી મીસીસ ફાતીમા મીરે ભાષણ કરતાં કહ્યું હતું કે આપણી આર્થીક ખોટ એ આપણા બાળકોને માટે ઇચ્છા અને ઉમેદની ખોટના હિસાબમાં કાંઇ જ નથી આજે આટલા વર્ષોથી આપણે જે મનહેત કરીને ફળો મેળવ્યાં છે એ આપણી પાસેથી છીનવી લેવામાં આવનાર છે આ એક દુષ્ટ કાયદો છે જે આપણા કુટુંબ, આપણાં ઘરબાર અને આપણા બાળકોનાં ભવિષ્યને ખુંચવી લેવા માગે છે. આ કાયદો અતિ દુષ્ટ એટલા માટે છે કે તે હીંદીઓને કે જેમની આ જન્મભુમિ છે એમને અહીંથી કાઢી નાંખવા માગે છે આ દેશની ઉન્નતિમાં હીંદીઓએ કંઇ નાનો ભાગ નથી ભજવ્યો. હીંદીઓની મદદ વગર દક્ષિણ આફ્રિકા આજે જે સુખ ભોગવી-રહ્યું છે એ કદાચ ન ભોગવી શકત. આજે આપણને આપણી મહેનતના ફળ ભોગવવાનો અધિકાર નથી રહેતો.

માજી ચીફ એ. જે. લુથુલી તરફથી સંદેશો વાંચવામાં આવ્યો હતો જેમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે, અમે હીંદી કોમની કોઇ પણ જાતની આફતમાં એમની સાથે પુર્ણ સાથ આપીશું.

પ્રોફેસર ફ્રાન્સી પોલાકે કહ્યું હતું કે, ડરબનના એક ગોરા નાગરીક અને ડરબનની ગોરી પ્રજાના એક સભ્ય તરીકે પોતાને ગ્રુપ એરીયાઝ એકટના કાયદાથી થતાં નુકસાન માટે ઘણોજ શોક અને શરમ ઉપજે છે વધુમાં તેમણે કહ્યું કે મને એ જોઇને ઘણું દુઃખ થાય છે કે આજે મત વગરના બીન-ગોરાઓએ ગ્રુપ એરીયાઝ એકટને લીધે કેટલો મહાન ભોગ આપવા પડવાનો છે જયારે મત આપનારા ગોરાઓમાંથી ફકત ત્રણ જ હજાર ગોરાઓને એની અસર થાય છે. આપણા કાયદા પોથીમાંના ઘણા દુષ્ટ કાયદાઓ પૈકી આ કાયદો સૌથી વધુ દુષ્ટ છે. છેલ્લા યુદ્ધ દરમ્યાન પ્રો. પોલાકે લાખો શરણાર્થીઓમાં કામ કામ કર્યું હતું અને એમણે ત્યારેજ નકકી કર્યું હતું કે જયારે પણ અને જયાં પણ તેઓ હશે ત્યાં તેઓ એવી શકિત કે જે નિર્દોષ સ્ત્રી પુરૂષ અને બાળકોમાં (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૨૪૭)

રશીયા માટે નેશનાલીસ્ટોની ઈચ્છા

જોહાનીસબર્ગનું નેશનાલીસ્ટ છાપું "ડી ટ્રાંસવાલર" માં એક પત્ર છપાયેલો છે જેમાં લખવામાં આવ્યું છે કે, દક્ષિણ આફ્રિકાએ રશીયાનું એલચી ખાતું બંધ કરી નાંખ્યું એ એણે ઠીક કર્યું કે નહિ એ એક વિચારવા જેવી બાબત છે. હું એ સ્પષ્ટ કરવા ઇચ્છું છું કે હું કંઇ કોમ્યુનીસ્ટ નથી પણ એક ચુસ્ત નેશનાલીસ્ટ છું રશીયા સાથે આપણે વહેવાર કર્યો પછી આપણે ધારેલું કે જે દેશો આપણા મિત્ર છે એ દેશ તરફથી આપણા માટે વધુ સહભાવના બતાવવામાં આવશે. પરંતુ, એવું કાંઇ પણ હજુ સુધી જોવામાં આવ્યું નથી. અને ઉલટાનું જે દેશો આપણા "મિત્ર" છે તેઓ તો રશીયા સાથે વેપારી સંબંધો ધમધોકાર ચલાવે છે જયારે રશીયા આપણું ઉન ખરીદવા નથી માંગતું.

હમેશાં પશ્ચિમના દેશો તરફથી આપણે આપણી નીતિના બારામાં ટીકા સાંભળીએ છીએ પ્રોટેકટોરેટમાં પણ આપણે છેલ્લા પચાસ વર્ષમાં કોઇ બાબતની ઉન્નતિ નથી કરી જો આપણા "મિત્રો" આવા જ હોય તો એના કરતાં રશીયા સાથે આપણે મૈત્રી બાંધવી એ વધુ સારૂ લાગે છે. આપણે ફરીથી રશીયા સાથે વ્યવહારિક સંબંધ બાંધવો જોઇએ. પશ્ચિમના દેશોને આપણે એક વખત બતાવી દેવાની જરૂર છે કે જયાં સુધી તેઓ આપણી અંગત બાબતમાં માથાં માર્યા કરશે ત્યાં સુધી તેઓ આપણને રશીયા તરફ વધુને વધુ ધકેલી રહ્યા છે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૪ જુલાઈ, ૧૯૫૮.

ડો. ડી. બ્લેન્ક અને ડી. આર. સી.

અમે માનીએ છીએ કે, ઘણી ચર્ચના પુરૂષોને એ જાણીને ખેદ થશે કે, આ વરસની આખરીમાં ચર્ચોની જે પરિષદ ભરાનારી હતી તે ઘણું કરીને હવે ભરવામાં નહીં આવે. અને આનું કારણ એ છે કે, અમેરીકામાં પોતાના ધાર્મીક પ્રવચનો દરમીયાન આર્ચબીશપ ડી બ્લેન્કે એમ સુચવ્યું હતું કે, ધલાપદાપણાને ડચ રીફોર્મ ચર્ચનો સાથ હતો.

વિચિત્ર વસ્તુ એ છે કે, ડો. ડી બ્લેન્કે જે બધું કહ્યું છે એ સત્ય જ છે. અને એમણે ફક્ત ડચ રીફોર્મ ચર્ચ ઉપર જ હુમલો નહોતો કર્યો. એમનાં ભાષણ દરમીયાન એમણે રંગભેદના સવાલ માટે બધી ખ્રીસ્તી ચર્ચોનો વાંક કાઢ્યો હતો. પણ તેઓએ એમ જણાવ્યું હતું કે બીજી, ચર્ચોથી ડી. આર. સી એટલા માટે જુદી પડતી હતી કે તે અમુક હદ સુધી ધલાપદાપણાને સાથ આપતી હતી. એમણે એ ભાષણ બાદ ઘણાં નિવેદનોમાં જાહેર કર્યું છે કે, એમણે ડચ રીફોર્મ ચર્ચ ઉપર કોઇપણ જાતનો હુમલો નહોતો કર્યો તેમ છતાં આજે એમની વિરૂદ્ધ ઘણું બોલાય છે અને એમને ધમકીઓ પણ આપવામાં આવી રહી છે. નેશનાલીસ્ટ પ્રેસવાળા તો એમ કહી રહ્યા છે કે, એમને દેશ નિકાલ કરવો જોઇએ..

બહારની કોઇ પણ વ્યક્તિ આર્ચબીશપની ઉપરનો આ રોષ જુએ તો કદાચ તેને એમ થશે કે, એમણે કોઇ ઘણો જ મોટો અપરાધ કર્યો છે. પણ સત્ય હકીકત તો એ છે કે, રંગના સવાલ ઉપર એમણે એવું વલણ લીધું છે કે જેથી ખ્રીસ્તી દુનીયામાં કદાચ ડચ રીફોર્મ ચર્ચને એકલા ઉભા રહેવું પડે. આજ સુધી એંગલીકન ચર્ચમાં ફક્ત અપાર્ટહેડનો વિરોધ દર્શાવવામાં આવતો હતો, પણ એની તરફનું વલણ એવું હતું કે, આ દુનીયામાં એ વસ્તુને સહન કરવી જ પડશે. અને એને લીધે જ ફાધર હડલસ્ટન જેવા માણસને દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી ચાલી જવું પડ્યું. આ જ વલણને લીધે માઇકલ સ્કોટને ગોરા એંગ્લીકનો આજે એક ચક્રમની જેમ ઓળખે છે.

આજે ડચ રીફોર્મ ચર્ચ સામે આ બે વ્યક્તિઓના જેવો પણ વધુ જોરાવર એંગલીકન નેતા ડો. ડી. બ્લેન્ક આવ્યા છે. એમણે હંમેશાં એ બાબત ચોકખી કરી છે કે, તેઓ ખ્રીસ્તી ધર્મના આદર્શોને જાળવવા માટે કોઇ પણ ચીજ કરવાને તઇયાર છે. જ્યારે એક ક્રિશ્ચીયન આવું સ્થાન લે છે ત્યારે ડી. આર. સી. ની રંગભેદની નીતી વધુ સ્પષ્ટ રીતે જાહેર થાય છે. અને આને લીધે આફ્રિકાનરો એમને એક નીચ માણસ તરીકે ગણે છે..

પણ તેઓ એક મહાન વ્યક્તિ છે અને આ બધી ધમકીઓ હોવા છતાં તેઓ ડરી નથી ગયા. અમે અમારા આ અગ્રલેખમાં એમની હીંમત અને મહાન દાખલાને માટે અમે તેમને વખાણીએ છીએ. ઘણા વખતથી ખ્રીસ્તી ચર્ચ સત્ય વસ્તુને મોટે અવાજે બોલવા માટે ડરતી આવી છે. પણ આજે ડો. ડી બ્લેન્કે આપણને બતાવી આપ્યું છે કે, ગોરા ખ્રીસ્તીઓમાં આવા મહાન આદર્શવાળા માણસો પણ છે.

ડચ રીફોર્મ ચર્ચની વલણથી એ તો જાહેર થઇ જ જશે કે, તેઓ ખ્રીસ્તી ધર્મના આદર્શો, ગોરા કાળા વચ્ચેના સંબંધ માટે વાપરતા નથી. પ્રોફેસર પ્રીસ્ટોરીયસે એમની એક ચોપડીમાં આપણને કહ્યું છે કે, આજે રંગીન માણસ એક ગોરો ક્રિશ્ચીયન જે ખરા દીલથી પોતાના સાથીદારોને ખ્રીસ્તી ધર્મના આદર્શો શીખવવા માગે છે તેમાં અને બીજા ગોરા ખ્રીસ્તી કે જે બાયબલને એક રાજનૈતિક શસ્ત્ર તરીકે વાપરે છે એ બન્ને વચ્ચેનો તફાવત તેઓ આસાનીથી જોઇ શકશે.

આ બધી પરિસ્થિતિઓને અંગે કદાચ ચર્ચ કોન્ફરન્સ નહિ ભરાય. અમે માનીએ છીએ કે આજે આર્ચબીશપ તરફની જે ભાવના છે એને લીધે આવી કોન્ફરન્સને વખતે કદાચ વધુ વેરઝેર હશે, પણ અમારૂં માનવું છે કે, આર્ચબીશપની એવી ઇચ્છા હશે જ કે, આ કોન્ફરન્સ ભરાવી જ જોઇએ. ડી. આર. સી. એ તો પહેલેથી જ સ્પષ્ટ કરી દીધું છે કે તેઓ આ કોનફ્રન્સમાં ભાગ નહિ લેય. આ એક અત્યંત છોકરવાદીપણું ગણાય. અમે નથી માનતા કે, આર્ચબીશપ કોઇ પણ દીવસ ડી. આર. સી.ના જેવું વર્તન રાખે. જો ડી. આર. સી. ચર્ચ કોન્ફરન્સને રંગભેદના સવાલને અંગે બગાડી નાંખવા ઇચ્છતી હોય તો ભલે તેઓ ભાગ ન લેય. દુનીયા પોતાનો મત બાંધશે, અને દક્ષિણ આફ્રીકાના બીન-ગોરાઓ પણ પોતાનો મત બાંધશે. અને જો કોન્ફરન્સ ભરાશે તો અમારૂં માનવું છે કે, ક્રીશ્ચીયન લોકોએ આવી રીતે રંગભેદના સવાલ માટે રાજનૈતીક કારણોને ન અખત્યારતાં પોતાનો વિરોધ દર્શાવ્યો છે એ સ્પષ્ટ થશે. જો આજે કોન્ફરન્સ નહિ ભરાય તો એમ જાહેર થઇ જશે કે, ક્રીશ્ચીયન ચર્ચોમાં ડચ રીફોર્મ ચર્ચની વિચારશ્રેણી વધુ જોરાવર છે. આજે રંગીન માણસને એ આશ્વાસન આપવાની જરૂર છે કે, ક્રીશ્ચીયન ધર્મમાં આ નીતિ સ્વીકારવામાં નથી આવતી.

ગોરા શહેરીઓની હમદર્દી

ડરબનમાં છઠી જુને થયેલાં ગ્રુપ એરીયાનાં જાહેરનામાંના વીરોધ માટે ૨૬મી જુને કરીઝફાઉન્ટન સ્પો ગ્રાઉન્ડમાં મેળવાયેલી જંગી સભા પુર્વે ડરબનના શહેરીજનોને થયેલી અપીલના ટેકારૂપે ડરબનના જાણીતા શહેરીઓએ આગલી સાંજે એક નીવેદન બહાર પાડ્યું હતું જેમાં લખ્યું હતું કે:

અમે નીચે સહી કરનારાઓને હીંદી કોમે ડરબનના ગોરા નાગરીકો જોગ કરેલી અપીલ વાંચીને ઉંડી હમદર્દી ઉપજે છે અને અમને ખાતરી છે કે હમણા જાહેર થયેલ ગ્રુપ એરીયાઝના પ્રોકલેમેશનનાં પરિણામે ડરબનમાં સ્થાયી થયેલા એક લાખ શહેરીઓ ઉખડી જશે. ગોરો અગર બીન-ગોરો દરેક જણ જે એ કાયદાની આફતમાં આવશે તેના તરફ અવશ્ય દીલસોજી બતાવવી જોઇએ. અને અમને ખાતરી છે કે ડરબનના બીન-ગોરા શહેરીઓ ઉપર આવી પડનાર અસમાન બોજ પ્રત્યે કોમની ન્યાયી અને માનવતાની લાગણીને આઘાત થશે જ અમે હીંદીઓની અપીલના જવાબરૂપે અમારા સાથી શહેરીઓને ભલામણ કરીએ છીએ કે કોમની હમદર્દીની લાગણીના પ્રમાણરૂપે પ્રાર્થના-સભામાં હાજર થઇને હીંદી કામ દારોને ઉપસ્થિત થવાની ગોઠવાઇ કરવી આ નીવેદન પર નીચે પ્રમાણે સહીઓ છે.

એ. ડી. એડમ્સ, જી. આર. બોન્ડ, કેઇથ એમ. બ્રાઉન, જી. વી. ઓ. બલ્કલી *C.B.E.*, રોનલ્ડ આર. બુચર *M.P.*, ડો. કીલી કેમ્પબલ, જ્યોર્જ જે. ક્રીસ્તી, રેવરન્ડ ડો. જે. ડાલઝીલ, ડી. જી. ફેનીન *Q.C.*, આર ફેનહેલ્સ, એ. ગોલ્ડબર્ગ, રેવ. પીટર ગોર્ડન, ડી. સી. ગ્રાઇસ, ઇ. જી. હોચકીસ, પ્રોફેસર એ. પા. એફ. હોર્વુડ, માનવંત આર્ચબીશપ ડેનીસ ઇ. હર્લી *O.M.I;D.D.*, મીસીસ ઇ. ગોર્ડન જેકબ, પ્રોફેસર ટી. એચ. કેલી, ડો. સોફી કેપલન, ડો. આઇલીન ક્રીજ, પ્રોફેસર જે. ડી. ક્રીજ, મીસીસ એમ. બી. લાવોઇપીરે, લીઓન એ. એચ. લ્યુઇસ, ડી. મેક માલ્કમ, કે. એચ. સી. મેકઇન્ટાયર, ડો. મેબલ પામર, એલન પેટન, પ્રોફેસર હાન્સી પી. પોલાક, પાસ્ટર જે. એફ. રોલન્ડસ, ડબલ્યુ. એચ. બી. સેંગ મીસ્તર, મીસીસ માર્જરી સ્કોટ,. રેવરન્ડ પેટ્રીક સ્કોટ, રેવરન્ડ બી. શો, રાબી ડો. એ. ટી. શ્રોક, રેવરન્ડ ડો. સ્ટેન્લી બી. સડબરી, સી.સી. ટરપીન, ઓ. ટાઉલી વીલીયમ્સ *M.P.* અને કલેમ વુડસ.

એક ગંભીર ભૂલ

મેરીટઝબર્ગના "નાટાલ વીટનેસ" છાપાએ ડરબન માટે જાહેર થયેલ ગ્રુપ એરીયાઝના જાહેરનામાના વિરોધ માટે ૨૬મી જુને મળેલી હીંદીઓની વિરોધ સભા પૂર્વે નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના પ્રમુખે ગોરા શહેરીઓ જોગ કરેલી અપીલ અંગે તા. ૨૮મી જુનના તંત્રી લેખમાં ઉપલા મથાળાં હેઠળ લખ્યું છે કે:

ડરબન માટે લાગુ પાડવા ધારેલા ગ્રુપ એરીયાઝની યોજનાની અતિશયતા માટે ગોરાઓની લાગણી હજુ પણ જાગ્રત થયાની અમને પુરી ખાતરી નથી થતી, સિવય કે સરકારની લાલચ તેઓને અટકાવતી હોય.

ડો. જી. એમ. નાયકરના કહેવા મુજબ આ યોજનાનું ધ્યેય હીંદીઓને આર્થીક રીતે પાયમાલ કરવાનો છે. અને કહેવાય છે કે, સાઠ હજાર હીંદીઓ ઉખડી જશે ને તેમનાં ઘર તથા વેપાર વિચિત્ર રીતે નજીવી કીંમતે પડાવી લેવાશે.

અમે બીજા નીવેદન અંગેના આંકડાઓ બરાબર હોવાની ખાતરી ન આપી. શકીએ છતાં અમે માનીએ છીએ કે સંગીન રીતે ચોકસ છે. તો પણ આ યોજના આ રીતે સાઠ હજાર નહિ ને માત્ર છ જ હીંદીઓને અંગે હોય તોયે સિદ્ધાંતમાં એ ખોટું જ છે.

પહેલા નીવેદન અંગે અમે માનીએ છીએ કે, મુળ ઉદ્દેશ પ્રમાણે એ સાચું જ છે.

આમ એક આખી કોમના આર્થીક મંડાણનો વિનાશ કરી નાંખવો એ એક મહાન ગંભીર ભુલ જ ગણાય છે.

જે ગુનામાં બધાનો સહકાર ગણાય ત્યારે જેઓ તેમનો પોકાર નહિ સંભળાવે અથવા તેની સામે પોતાનો વિરોધ જાહેર નહિ કરે તો તે પણ ખોટું જ છે આ બાબત ગોરાઓની ઉપર અવલંબે છે તેમણે : પોતાનો લાંભ તથા પુર્વગ્રહ છોડી દેવો જોઇએ અને વિચાર કરવો જોઇએ કે જો તેઓ આ ખોટાં પગલાં પ્રત્યે દરગુજર કરશે તો તેઓ ગુનાનો ભાર બોજો પોતાને માથે વહોરી લે છે. એટલું જ નહિ પણ અમે માનીએ છીએ કે તેઓ પોતાના ભાવિના દીવસો માટે અત્યંત ખરાબ વસ્તુ યોજે છે:

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ગ્રૂપ એરીયાઝ સામે ડરબનના વિરોધના સભા

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

ઘરબાર ઉખેડી નાંખે તેનો વિરોધ કરશે. એ વખતે એમને ખબર નહોતી કે દરેક વર્ષ પછી એમના પોતાનાંજ લોકો તરફથી શરમજનક કાર્યો માટે વિરોધ કરવો પડશે. એમણે બીન-ગોરાઓને શાંતિ અને સમજદારીથી કામ લેવા માટે વિનંતિ કરી હતી.

કેનન. એ. એચ. ઝુલુએ ભાષણ કરતાં કહ્યું હતું કે, જે સંસ્કૃતિ ઇશ્વરે રચેલી માનવતા માટે માન નહિ ધરાવે તે સંસ્કૃતિ લાંબો વખત જીવી નહીં શકે. છેલ્લા ભાષણ કર્તા ડો. એલન પેટન હતા. એમણે કહ્યું કે એમને દુઃખ થયું હતું કે આજે તેઓ ગોરી દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિનિધિ તરીકે આ સભામાં હાજર ન હતા અને જો તેઓ હોત તો આજે આ સભા ભરવાનું કારણ જ ન રહેત. આજે ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટ આપણું નામ પરદેશોમાં કાળું કરી રહ્યો છે. એ અસંભવિત છે કે ઇશ્વર એમ ઇચ્છે છે કે આ દેશની બીન-ગોરી પ્રજા ઉપર ચીંતાના વાદળ ઘેરાય જો ક્રુપરટ આજે હૈયાત હોત તો તમારૂં દુઃખ એમણે પોતાના માથા ઉપર લઇ લીધું હોત અને કદાચ આ સરકારના રાજ્યમાં એમને પણ આ દેશ છોડીને ચાલી જવું પડત. એ દિવસ આવશે જ્યારે ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટ અને એના જેવા બીજા કાયદાઓ આ દેશમાંથી રદ થઇ જશે. હું નથી જાણતો કે એ દિવસ ક્યારે અને કઇ રીતે આવશે પણ એ આવશે તો ખરો જ ત્યાર સુધી આપણે મક્કમ રહેવું જોઇએ સભાના અંતમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે, ડરબન શહેરમાં એ દિવસની હડતાળ પૂર્ણ રીતે સફળ થઇ હતી. અંતમાં નીચે પ્રમાણેના ઠરાવો પસાર કરવામાં આવ્યા હતા.

"જુનની ર૬મી તારીખે ડરબનના કરીઝ ફાઉન્ટનમાં ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટ સામે વિરોધ દર્શાવવા માટે ભેગી થયેલી આ સભા એમ નોંધવા ઇચ્છે છે કે અહીં હાજર થયેલા અમે બધા દક્ષિણ આફ્રીકાના નાગરીકો છીએ અને આવા કાયદા હોવા છતાં અમે આ દેશ કે જે અમારી જન્મ ભૂમિ છે અને જે અમને અત્યંત પ્રિય છે એમાં અમે જીવીશું અને મરીશું. અમે એ આદર્શ માટે આજે પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે જેમાં દક્ષિણ આફ્રિકા એક લોકશાહી દેશ તરીકે બધી કોમોને સમાન હકથી રાખશે.

આજે. જે જાહેરનામાંથી હજારો હીંદી કોમના લોકો ઉપર આફત આવી પડી છે એનો વિરોધ અમે સમસ્ત દુનીયાને સંભળાવવા ઇચ્છીએ છીએ આ કાયદો અમને દક્ષિણ આફ્રીકાના નાગરિક તરીકે સ્વીકારવા નથી ઇચ્છતો અને ઇસુ ખ્રિસ્તે પોતાના પાડોસીને ચહાવાનો જે ઉપદેશ આપેલો છે તેની વિરૂદ્ધ છે અને માનવ સ્વતંત્રતા ઉપર પણ તે હુમલો કરે છે. દુનીયાના ઇતિહાસમાં ન્યાય, સભ્ય, અને સ્વતંત્રતા માટે ભુતકાળમાં દરેક રંગ અને વર્ણના લોકોએ પોતાના જાન આપ્યા છે અમારૂં માનવું છે કે ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટના અમલથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં વધુ વેરઝેર પ્રસરશે અમને ખાતરી છે કે આ જાહેરનામાંથી આપણા દેશને કેટલું નુકસાન થશે એ સમસ્ત દેશ અને દુનીયા સમજી શકે છે એકલા ડરબનમાં જ લગભગ સાઠ હજાર હીંદીઓ અને લગભગ એટલાજ આફ્રીકનો પોતાનાં ઘર તથા વેપારો ખોવાના છે. આ દિવસે અમે જે પ્રાર્થના અને વિરોધ માટે અર્પ્યો છે એ દિવસે અમે દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકારને અરજ કરીએ છીએ કે:

(૧) માનવતાનેઅને ન્યાયને માટે જુન છઠ્ઠીએ બહાર પાડેલું જાહેરનામું તેઓ રદ કરે. જેથી અમારા લોકોને અત્યંત દુઃખમાંથી બચાવી શકાય.

(૨) અમે ડરબનની સીટી કાઉન્સીલને અરજ કરીએ છીએ કે તેઓ યુનીયનની સરકારને આ જાહેરનામું રદ કરવા માટે ભલામણ કરે.

(૩) અમે બધા દક્ષિણ આફ્રીકા વાસીઓને કે જેઓ ન્યાય અને માનવતાના આદર્શોમાં માને છે તેમને આ કાયદા સામે એકત્ર થવાની ભલામણ કરીએ છીએ.

(૪) અમે દુનીયાના બધા ન્યાય પ્રિય લોકોને અમારા પ્રત્યે તેમનો નૈતિક ટેકો આપવાની ભલામણ કરીએ છીએ.

(૫) અમે દક્ષિણ આફ્રિકાના બધા હીંદીઓને આ આફતના વખતમાં સંગઠીત થઇને આ કાયદા સામે સામનો કરવાની અપીલ કરીએ છીએ.

(૬) અમે અમારા બધા લોકોને એમ અરજ કરીએ છીએ કે તેઓ પોતાની ફરિયાદ એકત્ર થઇને યુનીયનની પાર્લામેન્ટ સુધી પહોંચાડે.

અંતમાં આ સભા બધી સંસ્થાઓ અને વ્યકિતઓ કે જેણે આ આફતના સમયમાં હીંદી કોમને મદદ આપી છે એનો આભાર માને છે.

ડી બ્લેન્કને બહાર ફેંકવાની ઉગ્ર નેશનાલીસ્ટોની વિચારણા

આફ્રિકાન્સ છાપું "ડી બર્ગર" તેના એક અગ્રલેખમાં લખે છે કે કેપટાઉનના એંગલીકન આર્ચબીશપે યુનાઇટેડ સ્ટેટસમાં દક્ષિણ આફ્રિકાને ખુબ વખોડયું. હવે જોહાનીસબર્ગના એંગલીકન બીશપ તેજ પ્રમાણે ટીકા કરી રહ્યા છે. આવા પુરૂષો પરદેશમાં દક્ષિણ આફ્રિકાનું નામ જાણી બુજીને બગાડે છે. પોતાની ચર્ચમાં ઇલાયદાપણાના સવાલ ઉપર તેઓએ હાર ખાધી છે એટલા માટે હવે પોતાનું વર્ચસ્વ જાળવવા માટે તેઓ પરદેશમાં આ પ્રમાણે ચર્ચાઓ કરી રહ્યા છે. એમ લાગે છે તેઓ ખોટી હઠ અને આદર્શની ઉપર મક્કમ રહેવાનો ફરક નથી જાણતા અને એમ પણ લાગે છે કે કદાચ તેઓ રાજનૈતિક દુનીયામાં શહીદો તરીકેની નામના મેળવવા ઇચ્છે છે. જો આજે દક્ષિણ આફ્રિકા એમની ઉપર એવી સજા નાખે જેવી કે બ્રીટીશ સરકારે સાયપ્રસના આર્ચ બીશપ મકારીયસની ઉપર નાંખી હતી તો તેઓ બહુજ રાજી થાય. આજે એમનો વિરોધ કરનારાઓ ફકત દક્ષિણ આફ્રીકાના લોકો જ નથી પણ એંગલીકન ચર્ચના મુળમાં પણ એમના વિરોધીઓ છે. અને આ જોઇને જરાક સંતોષ થાય છે કે બીજા પાદરીઓ આ એની સખત ટીકા કરે છે અને તેથી દક્ષિણ આફ્રીકાની ચર્ચોમાં ઓછો સુમેળ છે. આ વિષે 'ટ્રાંસવાલર' છાપામાં એક પત્ર છપાયો છે જેમાં નીચે મુજબ લખવામાં આવેલું છે. આપણી સરકાર જરા નરમ પડી ગઇ છે સાબરા તો નરમ થઇ જ ગયા છે અને પ્રો. ડયુ પ્લેસીસ એક મુર્ખની જેમ વાતો કરે છે. નાયઝાલેન્ડમાંથી માઇકલ સ્કોટને પ્રતિબંધિત કરવામાં આવ્યા છે ઉત્તર રોડેશીયામાં મીસીસ એઇન્ઝલીને દેશપાર કરવામાં આવ્યાં છે. પણ આપણે કે જેઓ જોર શોરથી બડાઇ મારીએ છીએ કે આપણે ગોરી સંસ્કૃતિના રક્ષણહાર છીએ આપણે આજે આર્ચ બીશપ ડી બ્લેન્ક જેવા માણસને અટકાવી નથી શકતા પણ આપણાં કરતા વધુ મક્કમ રીતે આ બારામાં કોઇ બીજી ચર્ચ પગલાં લઇ શકે.

કેપ એજ્યુકેશન ડીપાર્ટમેન્ટમાં શેકશપીયરની ઉપર પણ પ્રતિબંધ મુકવામાં આવ્યો છે કારણ કે જ્યુ લોકોને મર્ચન્ટ ઓફ વેનીસ નામની શેકશપીયરની વાર્તા પસંદ નહોતી પડી એટલા માટે આ પગલું લેવામાં આવ્યું છે. પણ રેવરન્ડ ડી બ્લેન્ક આજે આપણા દેશના કાયદાઓની પણ પરદેશમાં ટીકા કરવાની હીંમત કરે છે. આપણી સરકારે એની સામે કડક પગલાં લઇને આ દેશમાં એને ફરી દાખલ થવાની અટકાયત કરવી જોઇએ.

ઘાના રંગભેદને પાંચ વર્ષ આપે છે

ઘાનાના નાણા પ્રધાન મી. કે. એ. ગબેડેમાહે આક્રામાં ભાષણ કરતાં કહ્યું હતું કે જો આવતાં પાંચ વર્ષમાં દક્ષિણ આફ્રિકનો તરફની પોતાના નીતિ નહિ બદલે તો આપણી ફરજ છે કે આપણે આપણા ભાઇઓની મદદ માટે જઇએ. મી. ગબેડેમાહ ઘાનાના એક બહુજ મહત્ત્વ ધરાવનારા પુરૂષ છે આ ચેતવણી ઉપર ઘાનાના વડા પ્રધાન મી. ક્વામ ન્કુમાહે કેરોમાં એમ જણાવ્યું હતું કે આવતા બે વર્ષની અંદર ઘાના પ્રજાસત્તાક બની જશે ડો ન્કુમાહ જેઓ નાસર સાથે વાતાઘાટ કરવા ઇજીપ્ત ગયેલા છે તેમણે જણાવ્યું હતું કે ઘાના ભારતની જેમ કોમનવેલ્થમાં રહેશે એમણે વધુમાં કહ્યું હતું કે બધા સ્વતંત્ર આફ્રિકનોની ફરજ હતી કે તેઓ જે આફ્રિકનો હજી સુધી સ્વતંત્રતા નથી મેળવી શકયા એમને મદદ કરે તેઓ ઇચ્છે છે કે પશ્ચિમ આફ્રિકાના સ્વતંત્ર રાજ્યોનું એક વેસ્ટ આફ્રિકન ફેડરેશન સ્થપાય ડો. ન્કુમાહે કહ્યું કે તેઓ સમસ્ત આફ્રિકન દેશને સ્વતંત્ર થયેલા જોવા ઇચ્છે છે. સ્વતંત્રતા મેળવવાના બે રસ્તા છે એક રાજનૈતિક રીતે બીજો ક્રાંતિની રીતે અને આ બે રસ્તા પરિસ્થિતિ જ નક્કી કરી શકે છે.

—સૌરાષ્ટ્રમાં બીજી પંચ વર્ષીય યોજનાના પહેલા બે વર્ષના નાણાં જે નકકી કરાયાં હતાં તેનાથી ઘણાં ઓછાં ખરચાયાં છે. બીજી પંચ વર્ષીય યોજનામાં સૌરાષ્ટ્રનામાં ૪૮ કરોડ મંજુર થયા હતા. આ મુજબ પ્રત્યેક વર્ષે ૯॥ કરોડ ખર્ચ કરવાના હોય છે પણ બે વર્ષમાં સૌરાષ્ટ્ર ૭ કરોડ ઓછા ખર્ચ્યા છે આ વહીવટી શિથીલતા માટે હવેનાં ત્રણ વર્ષમાં બધાં કામોને બરાબર પહોંચી વળવા સરકાર પ્રયત્ન કરશે એમ ખાત્રી અપાઇ છે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ડરબનના ગ્રૂપ એરીયાથી બીન-ગોરાને થનારૂં નુકસાન

ગયા અઠવાડીયે કરીઝ ક્રાઉન્ટનમાં મી. જે. એન. સીંગે પોતાના ભાષણમાં ગ્રૂપ એરીયાના જાહેર નામાથી ડરબનની બીન-ગોરી કોમોને કેટલી હદે નુકસાન પહોંચશે તેની માહિતી આપી હતી તેનો તરજુમો ટુંકમાં નીચે આપીએ છીએ.

જુન છઠ્ઠીના જાહેરનામા ઉપરથી આપણે જોઇ શકીએ છીએ કે ડરબન માં હીંદીઓની માલીકીની સઘળી જમીન ગોરાઓના હાથમાં થોડાક જ સમયમાં ચાલી જશે. દાખલા તરીકે બીચ અને અપર બીરીયામાંથી આપણે એક વરસની અંદર નીકળી જવું પડશે. અમુક ભાગો હજુ કોમને આપવામાં આવ્યા નથી એવી જગ્યામાં આપણા લોકોના માથા ઉપર હજી તલવાર લટકી રહેલી છે કેટોમેનર, રીવરસાઇડ, પ્રોસ્પેક્ટ હોલ, લોઅર ગીરીયા બેલાઇર, હીલ્લરી અને બીજી જગ્યાઓ ગોરાઓ માટે જાહેર થઇ ગઇ છે.

બીરીયામાં: હીંદી કોમનાં ૧૨૭ એકર જમીન પર બંધાયેલાં ૭૦૫ ઘર છે જેથી તેમને પાઉંડ ૧૧,૩૪,૪૫૦નું નુકસાન થશે.

બીચ વિભાગમાં: ૧૨૦ હીંદી, ૧૨૦ કલર્ડ અને ૨૭૦૦ આફ્રિકનોને એ કાયદો નડશે. તેમજ વુડલેન્ડ અને મોન્ટકલેરમાંથી ૧૬૦૦ આફ્રીકન તથા ૧૭૫ હીંદીઓને ખસવું પડશે. વળી મેરબેન્કના હીંદીઓને ૮૨,૧૪૦ પાઉંડની ૨૪૧ એકર જમીન ગુમાવવી પડશે એનાથી ૨૦૦૦ હીંદી અને ૧,૧૦૦ આફ્રીકનોને નુકસાન થશે. બ્લફ વિભાગમાંથી ૧,૮૦૦ હીંદીઓ અને ૩,૩૫૯ આફ્રિકનો તથા ૧૮૧ કલર્ડોને ખસવું પડશે. અહીં હીંદીઓને ૧૭૧ ઘર અને ૧,૯૧,૦૦૦ પાઉંડની ૫૫૨ એકર જમીન ગુમાવવી પડશે.

રેસ્સબર્ગ, સીડ્યુ, બેલાઇર અને હીલારી વિભાગમાંથી ૬૦૦૦ હીંદીઓ, ૪૯૩ કલર્ડો અને ૩,૩૦૬ આફ્રીકનો એટલે કુલ્લે ૯,૮૭૯ બીન ગોરાઓને ખસવું પડશે અહીં હીંદીઓના ૪૦૦ મકાનો ૭૫૫ એકર જમીન જેની કીંમત પા. ૨,૬૬,૫૨૦ થાય છે તે જતી કરવી પડશે.

ક્લાયર્ડન, રીવરસાઇડ અને પ્રોસ્પેક્ટ હોલમાં ૭ હજાર ઉપર હીંદીઓ અને પાંચ હજાર આફ્રિકનો ઘરબાર વિનાના થઇ જશે. હીંદીઓની લગભગ ૪૮૦ એકર જમીન અને ૪૦૦ ઘરો ખોટમાં જશે આ જમીન અને મકાનોનું મ્યુનીસીપલ-વેલ્યુ ૪૦૩,૨૪૦ પાઉંડ છે અને એનું માર્કીટ વેલ્યુ, લગભગ દશ લાખ પૌંડ થાય છે. કેટોમેનરના ૨૫,૭૯૮ હીંદીઓ ૨,૧૦૭ કલર્ડ અને ૨૮,૨૯૮ આફ્રીકનોને કાઢવામાં આવશે. અહીં હીંદીઓ લગભગ ૨,૮૯૧ એકર જમીન ગુમાવશે અને ૨,૪૪૪ મકાનો જેની કીંમત ૧૬,૮૩,૫૬૦ પૌંડ થાય છે તે તેઓ ગુમાવશે. કલર્ડ અને આફ્રીકનો લગભગ ૭૦ એકર જમીન ૧૬૩ મકાનો જેની કીંમત ૨૫,૯૪૦ પાઉંડની થાય છે તે ગુમાવશે. સમસ્ત ડરબનમાં હીંદીઓ છેવટે ૬૬૫૮ એકર જમીન અને ૪,૬૨૬, મકાનો જેની કીંમત ૪૫,૪૮,૬૨૦ પાઉંડની થાય છે તે ગુમાવશે. કલર્ડ ૨૮ એકર જમીન ૫૯ ઘર, જેની કીંમત ૫,૫૪૮૦ પાઉંડની છે તે ગુમાવશે.

આફ્રીકનો ૬૦ એકર જમીન ૧૧૭ ઘર જેની કીંમત ૨૦,૩૪૦ પૌંડ થાય છે તે ગુમાવશે

આ બધી જમીન તથા મકાનોની કીંમત મ્યુનીસીપલ વેલ્યુ પ્રમાણે છે અને જો એનો ચાલુ માર્કીટ ભાવ આપણે અંદાજીએ તો લગભગ ત્રણ કરોડ પાઉંડ થાય, એમ કહેવામાં કશી અતિશયોક્તિ નથી થતી. જ્યારે ૮૧,૮૮૬ આફ્રીકનો; ૬,૯૨૩ કલર્ડો અને ૬૪.૭૪૧ હીંદીઓને આટલું નુકસાન પહોંચે છે તેની તુલનામાં ગ્રૂપ એરીયાઝનું જાહેરનામું ફક્ત ૩૦૦૦ ગોરાઓનેજ લાગુ પડી શકે છે. છેવટે ડરબનના વેપારી વિભાગમાં અને કલેરવુડમાં તલવાર લટકી રહી છે અને જો આ ભાગો પણ ગોરાઓને આપવામાં આવશે તો વધુ ૫૪૦૦૦ હીંદીઓ; ૬૦૦૦ કલર્ડો અને ૪૪૦૦૦ આફ્રીકનોને વધુ નુકસાન પહોંચશે. અને લગભગ સમસ્ત ડરબનમાંથી બીન-ગોરી કોમોને બહાર કાઢી નાંખવામાં આવશે. એટલે કે અઢી લાખ જેટલા હીંદીઓ, કલર્ડો અને આફ્રીકનોને બહાર ફેંકી દેવામાં આવશે.

સુકાં મરચાં

અમારે ત્યાંથી હમેશાં નીચે મુજબ મરચાં મળશે: ૧૩ રતલની ગુણી ૩૩—૬ ૧૫ રતલની ગુણી ૧૬—૬; ૬ રતલની ગુણી ૭—૬ અને અઢી રતલનું પારસલની ૪—૩ પોસ્ટેજ સાથે. તેમજ આફ્રિકન મેઇડ ઝાડુ લાંબા હેન્ડલનાં ૨૪—૬ ડઝન. ઓર્ડર સાથે પૈસા મોકલવા મહેરબાની કરવી.

MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 128,
Brits Transvaal.

સમાચાર સંગ્રહ

—કેપટાઉનના આર્ચબીશપ મોસ્ટ રેવરન્ડ જુસ્ટ ડી બ્લેન્ક ૨૩મી જુને યુનાઇટેડ સ્ટેટથી લંડન પહોંચી ગયા છે અને ત્યાં લેમ્બેથ કોન્ફરન્સ માટે રોકાશે.

—ટ્રાંસવાલના છઠ્ઠા આફ્રિકન વકીલ મી. એ. જે. ડલામાનીનો પ્રીટોરીયાની સુપ્રીમ કોર્ટમાં ૨૬મી જુને એટર્ની તરીકે નો સ્વીકાર થયો છે તેઓ જોહાનીસબર્ગમાં પ્રેકટીસ કરશે.

—ડરબનના ગ્રૂપ એરીયાઝના જાહેર નામાની વાસ્તવિકતાની ચકાસણી માટે નાટાલ ઇન્ડિયન ઓર્ગનાઇઝેશન, નાતાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ અને ડરબન કમ્બાઇન્ડ ઇન્ડિયન રેઇટ પેયર્સ એસોસીએશન એ ત્રણે સંસ્થાઓએ સંયુકત રીતે સુપ્રીમ કોર્ટમાં ટેસ્ટ કેસ કરવાનો ૨૬મી જુને નિર્ણય કર્યો છે.

—જોબર્ગ પાસેના કેનેડા જંકશન અને લાંગલાગ્ટ પાસે ૨૬મી જુને એક બીન-ગોરાની ઇલેકટ્રીક પેસેંજર ટ્રેનના ૭ ડબ્બા પાટાપરથી ઉથલી જતાં દશ આફ્રિકન અને બે ગોરાનાં મરણ થયાં હતાં અને પચાસેક બીન-ગોરાઓને ઇજા થઇ હતી.

—સા. આ.થી ૧૪ વર્ષથી પ્રગટ થતી જગ પ્રસિદ્ધ ઓફીસ ડીરેકટરીના સ્થાપક મી. આલ્ફ્રેડ સીરલ બ્રેબીનું ૮૫ વર્ષની ઉમરે ૨૫મી જુને ડરબનમાં અવસાન થયું છે. તેઓ ૧૮૭૩ માં લંડનમાં જન્મેલા અને ૧૮૯૫માં બ્રીટીશ સાઉથ આફ્રીકા પોલીસ ખાતામાં જોડાઇને રોડેશીયા આવેલા તે પછી કેપટાઉનમાં એ. સી. બ્રેબી (પી. ટી. વાઇ.) લીની પ્રકાશન પેઢી ખોલી હતી. એમને ચાર પુત્રને બે પુત્રી છે.

—ઇન્ટરનેશનલ લેબર સંસ્થાની ૭૯ પ્રજાની જીનેવામાં ૨૩મી જુને મળેલી કોન્ફરન્સે એક ઠરાવ પસાર કરી દરેક સભ્ય દેશને પોતપોતાના કામદારોમાં કોમ, રંગ, જાતિ, ધર્મ, રાજકીય મત, રાષ્ટ્રવંશ કે સામાજીક મુળની ભેદ નીતિને છોડી દેવાની સૂચના કરી છે.

—સુએઝ કેનલના એક અધિકારીએ પોર્ટ સેયદમાં ૨૫મી જુને કહ્યું છે કે સુએઝની નહેરને ઉંડી તથા પહોળી કરવાનું કોન્ટ્રેકટ ૭૫ લાખ ઇજીપ્શીયન પાઉંડથી ત્રણ અમેરીકન ડ્રેજર કંપનીને મળ્યું છે જેઓ આ યોજનાને બે વર્ષમાં પુરી કરશે. બીજાં ટેન્ડરો, ડચ, પશ્ચિમ જર્મની, ઇટાલીયન અને ઇજીપ્શીયન કંપનીઓનાં હતાં.

—યુનાઇટેડ સ્ટેટની સરકારી ખાતાએ ૨૫મી જુને બહાર પાડયું છે કે ગયા વર્ષમાં એક અમેરીકન કુટુંબની સરેરાસ આવક ૪,૯૭૧ ડોલર એટલે ૧,૭૭૮ પાઉન્ડની થઇ હતી.

—ન્યુયોર્કના મનહાટન પાસેની ઇસ્ટ રીવરમાં ૨૫મી જુને બે લાખ એંસી હજાર ગેલન પેટ્રોલ ભરેલી એંપ્રેસ બે નામની ૫૩૧૦ ટનની એક અમેરીકન ટેંકર ૫૨૦૦ ટનની સ્વીડીશ સ્ટીમર નેથારકા સાથે અથડાતાં ટેંકર સળગીને ડુબી ગઇ હતી. એકનું મરણ અને ૩૭ ને ઇજા થઈ હતી નદીમાં સાત માઇલમાં તેલ પથરાયું હતું.

—જર્મનીના બોન શહેરની એક ઘડીયાળ બનાવનારી કંપનીએ ૨૫મી જુને બહાર પાડયું છે કે શર્ટના બટન જેવડી બેટરી વાળું ટ્રાવેલ રીસ્ટ વોચ ૧૪ મહિના ચાલ્યું છે હવે થોડા અઠવાડીયામાં વેચવા માટે બનશે જે સાડા પંદર પૌંડે વેચાશે.

—અમેરીકાની સ્ટીમર બાંધનારી કંપનીએ કુરેની જાપાનીસ નેવલ શીપયાર્ડમાં એક લાખ ત્રણ હજાર ટનની ટેંકર બાંધવા માંડી છે જે વિશ્વમાં મોટામાં મોટી ગણાશે.

—સોલ્સબેરીથી ફેડરેશન પ્રધાન મંડળે ૨૫મી જુને બહાર પાડયું છે કે સામ્યવાદી ચીનનું એક ડેલીગેશન ૩૦મી જુને ઉભય દેશો વચ્ચે વ્યાપારની શકયતા ઉપર ચર્ચા કરવા માટે ત્યાં આવશે.

—બ્રીટીશ ટ્રાંસપોર્ટ કમીશને ૨૫મી જુને જણાવ્યું છે કે ૧૯૫૭માં તેની રેલવેને ૨,૭૧,૪૦,૧૮૬ પાઉંડની ખોટ ગઇ છે.

—રીઓ ડી જનરીઓમાં બ્રાઝીલીયન કોફી ઇન્સ્ટીટયુટના એક અધિકારીએ ૨૬મી જુને કહ્યું છે બ્રાઝીલની કોફીનું વધારાનું નવું ૧૦ ટકા ઉત્પાદનની પંચીસ લાખ ગુણ કોફીનું ખાતરમાં રૂપાંતર કરવાનો પ્રયાસ થાય છે.

—પારીસથી જુનની ૨૬મીએ જણાવાયું છે કે વિશ્વબેંકના પ્રમુખ તરીકે આગામિ પાંચ વર્ષ માટે મી. યુજીન આર. બ્લેક ફરીથી નીમાયા છે. વિશ્વ બેંકના બાર વર્ષના અસ્તિત્વ દરમીયાન તેમણે નવ વર્ષ પ્રમુખપદ સંભાળ્યું છે.

—જુલાઇની ત્રીજીએ લંડનમાં લેમ્બેથ એંગલીકન કોન્ફરન્સનું ઉદ્ઘાટન કરવા ગ્રીક સાયપ્રીયોટના લીડર આર્ચબીશપ મકારીયોસ જવાના હતા પણ હવે ના પાડી એમ કેન્ટરબરીના આર્ચબીશપ ડૉ. જી. ફીશરે લંડનમાં ૨૪મી જુને જણાવ્યું છે.

—ઇન્ટરનેશનલ લેબર સંસ્થાની ૭૯ આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રજાની જીનેવામાં મળેલી કોન્ફરન્સે ૨૫મી જુને હંગેરીયન સરકારના પ્રતિનિધિઓના અધિપત્ર અંગે વિવાદ ઉઠતાં ૧૪૨ વિરૂદ્ધ ૪૮ અને ૨૯ ગેરહાજર મતથી સઘળા સભ્યોને બહાર કાઢી મુકયા હતા. આ સંસ્થાના ૩૯ વર્ષના ઇતિહાસમાં સભ્ય રાજ્યના સરકારી ડેલીગેશનને આ પહેલીજ વાર એકસપેલ કરાયા છે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ડરબનને ગ્રુપ એરીયા કઇ રીતે લાગુ પડશે-૨

(ગયા અંકથી ચાલુ) લેખકઃ મીસ ડ્રેઈપર

[જેઓ નાટાલની સાઉથ આફ્રિકન ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સના ફીલ્ડ ઓર્ગનાઇઝર છે.]

માલીકોને ફોર્મ ભરવા વિષે

હાલ પડેલી મીલકતના બધા માલિકો એ પહેલાં તો ગ્રુપ એરીયાઝ ડેવેલોપમેન્ટ બોર્ડ પાસે ફોર્મ મેળવવાં અને તે ભરીને સહી કરીને તા. ૬ જુલાઇ ૧૯૫૮ સુધીમાં મોકલી આપવાં એ ફોર્મમાં જે માહિતિ તેઓએ માગી છે તેમાં પહેલાં તો નામ અને સરનામું: જમીનની રૂપરેખા; માલિકની જાતિ; જે તારીખે જમીન ખરીદવામાં આવી હતી તે વખતે તેની કીંમત; ત્યાર પછી મ્યુસીપાલીનું વેલ્યુએશન; અને તેની ઉપર મોર્ટગેજ કે બોન્ડ હોય તેની વિગત; અને એ જમીન ઉપર રહેનારાઓની વિગત; માલિકની પોપ્યુલેશન રેજીસ્ટ્રેશન એક્ટ મુજબ નો ઓળખાણનો નંબર અને તે સાથે તેની પત્નિના અને ત્યાં રહેનારાં માણસોના આઇન્ડેટીટી નંબર. હીંદીઓના બારામાં ગ્રુપ એરીયાઝ ડેવેલોપમેન્ટ બોર્ડ તરફથી એમ જણાવવામાં આવ્યું છે કે જેઓને પોતાના પોપ્યુલેશન રેજીસ્ટ્રેશન નંબરની ખબર ન હોય તેઓ પોતાના બર્થ રેજીસ્ટ્રેશન નંબર અથવા ઇમીગ્રેશન નંબર લખે તો પણ ચાલી શકશે.

શિક્ષા—(પેનલ્ટી)

જે કોઇ વ્યક્તિ આ ફોર્મ ભરીને નહિ મોકલાવે તો આ કાયદા મુજબ તેઓને એકસો પાઉન્ડ જેટલો દંડ અથવા છ મહિનાની જેલની શિક્ષા આપવામાં આવશે. કારણ કે આ ફોર્મમાં જે માહિતિ આપવામા આવે છે તે ગ્રુપ એરીયાઝ બોર્ડ તરફથી અસર થયેલી મીલકતના લીસ્ટમાં નાંખવામાં આવશે અને તે ઉપરથી દરેક મીલકતની કીંમત ઠરાવવામાં આવશે.

કીંમત ઠરાવવાની રીત

મૂળ કીંમતનો અર્થ એ થાય છે કે એક જમીનની માર્કીટ વેલ્યુ ગ્રુપ એરીયાઝનું જાહેરનામું બહાર પડયું તેનાં પહેલાં એટલે ૬ જુન ૧૯૫૮ પહેલાં શું હતી તે જાણી શકાય. અને મકાનના બારામાં આ કીંમત બાંધવાના સમયે એની જે કીંમત હતી તેમાંથી વપરાશના પૈસા બાદ કરીને ગણવામાં આવશે આ રીત અખત્યાર કરીને એડમીનીસ્ટ્રેટર તરફથી એ ત્રણ (વેલ્યુએટરો) કીંમત ઠરાવનારાઓ નીમવામાં આવશે. અને આ વેલ્યુએટરો જે કીમત ઠરાવે તેની સામે કોઇ પણ રીતની અપીલ થઇ શકે નહિ.

અસર કરનારી મીલકત વેચવા સંબંધે

આપણે પહેલાં કહી ગયા છે કે કોઇ પણ જમીનનો માલિક જો પોતાની જમીન વેચવા ઇચ્છે, તો તેવો નિર્ણય કરતાં પહેલાં એણે ડેવેલોપમેન્ટ બોર્ડને પહેલાં પોતાના લખાણમાં એમ જણાવવું જોઇએ કે પોતાની જમીન વેચવા ઇચ્છે છે અને તેનો તે અમુક ભાવ ચાહે છે. જે લોકો આમ ન કરે તેને માટે પણ શિક્ષા ઠરાવેલી છે. આ કાયદો લાગુ પડે તેવી કોઇ પણ જમીન ખરીદવાને સૌથી પહેલો હક ડેવેલોપમેન્ટ બોર્ડને છે. અને જો આ બોર્ડ એ જમીન ખરીદવા ઇચ્છે તો એને ૧૪ દિવસની અંદર તે જમીનના માલિકને જાણ કરવી જોઇશે.

ખરીદવાનો ભાવ વળતર અને હકસાઇ

જો કોઇ પણ જમીનના માલિકને પોતાની જમીન માટે મુળ ભાવ કરતાં બોર્ડ તરફથી અથવા બીજા કોઇ ખરીદનાર તરફથી ઓછો ભાવ મળ્યો હોય તો એને જેટલા પૈસા મુળ ભાવથી ઓછા મળ્યા હોય તેના એંસી ટકા બોર્ડ તરફથી એને મળવા જોઇએ. જે લોકો બોર્ડને જણાવ્યા વિના જમીન વેચશે એને આ હક નહિ મળશે જો એક જમીનના માલિકને મુળ કીંમત કરતાં વધારે પૈસા મળ્યા હોય તો એને મળેલા પૈસા અને મુળ કીંમતના તફાવતમાંના પચાસ ટકા બોર્ડને ભરવા પડશે. જે લોકો બોર્ડને જણાવ્યા વિના જમીન વેચશે એને પચાસ ટકાને બદલે પોણાસો ટકા ભરવા જોઇશે. જો માલિક મુળ ભાવથીજ પોતાની જમીન વેચશે એને બોર્ડ તરફથી કંઇ જ નહિ મળે.

નાની સરખી ફરજ!

કલકત્તામાં થયેલાં હીંદુ-મુસ્લીમ રમખાણને શાંત કરવા ગાંધીજી ત્યાં ગયેલા પણ પરિસ્થિતિ કાબુમાં નહીં આવ્યાથી તેમણે ઉપવાસ પર ઉતરવાનો નિશ્ચય કર્યો. એક મિત્રે તેમની પાસે જઇને થોડા સમય ઉપવાસને મોકુફ રાખવા માટે દલીલ કરી કે, કદાચ આ ઉપવાસમાં તમારો દેહ પડે તો પછી તોફાનની આગ વધારે ભડકી જશે. એના જવાબમાં ગાંધીજીએ કહ્યું: કંઇ નહીં તો એ જોવાને હું જીવતો નહીં હોઉં. મેં મારી નાની સરખી ફરજ અદા કરી હશે. એથી વધારે કરવાનું માણસને ભાગે આવતું નથી. આ સામી દલીલ આગળ તે મિત્રને મૌન રહેવું પડયું.

ગાંધીજીએ ઉપવાસના નિવેદનમાં ઉપવાસ દરમ્યાન પાણીમાં લીંબુનો રસ લેવાની છુટ રાખી હતી. તે વિષે એ મિત્ર પોતાની જાતે જ વિચાર કરતા હોય તેમ ગણગણ્યા "પણ જો તમે તમારી જાતને સંપુર્ણપણે ઇશ્વરના આધારપર છોડી દેવા માગતા હો તો પાણીમાં લીંબુનો રસ પણ શા સારૂ ઉમેરો?" આ ગાંધીજીએ સાંભળ્યું અને કહ્યું: "તમારી વાત ખરી છે મારી નબળાઇને તાબે થઇ મેં એ છુટ રાખી હતી. એ લખતો હતો તે વખતે ય મને એ કઠેલી" આમ કહીને નિવેદનમાંથી પાણીમાં લીંબુનો રસ લેવાની છુટને લગતો ભાગ તેમણે છેકી નાંખ્યો.

(આ પ્રસંગ તા. ૧-૯-૧૯૪૭ નો છે.)

"લહરિ"

સંસ્કૃતિ પ્રચારનું કાર્ય

જોહાનીસબર્ગમાં માનવ સંસ્કૃતિ ફેલાવવા માટેનું કેટલુંક પ્રચાર કાર્ય થાય છે, શ્રી ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ તે માટે શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલય અને શ્રી ભારત સંસ્કાર સમીતી ચલાવે છે. શ્રી રામકૃષ્ણ સેન્ટર યોગ કલાસ અને ત્રણ ચાર ચીલડ્રન્સ કલબ ચલાવે છે. હીંદી વિદ્યામંદીર અને શ્રી રામજી મંદીરના પ્રયાસો સારા છે. હીંદી અને ટામીલ વર્ગ પણ મંદીરો અને પ્રાર્થના સભાથી પ્રચાર કરે છે. પાટીદાર સોસાયટી શાળા ચલાવે છે. કેટલાંક યુવક મંડળો નાટકો દ્વારા કળા સાથે સંસ્કૃતિ ફેલાવે છે. એમાંનું આગળ પડતું એક મંડળ તે શ્રી આદર્શ યુવક મંડળ છે, એના સંચાલકોમાં સુશિક્ષીત શિક્ષકો સેવા ભાવી અને ધગશ વાળા યુવકો છે. દર વર્ષે ઉત્સવો કરે છે, તેમાં બોધ પ્રદ નાટીકા અને સામાજીક સડાઓનું સચોટ ભાન આપતાં હાસ્ય રસથી ભરપુર પ્રહસનો પણ હોય છે. ગયા વરસનું એવું પ્રહસન "ચાલો લગનમાં" સમયસરનું અને ખુબ અસરકારક નીવડયું હતું, સંચાલકો જણાવે છે કે આ વર્ષે પણ ખુબ મહેનત કરીને એમણે "ઘરની ઇજ્જત" નામનું સુંદર ત્રીઅંકી સામાજીક નાટક તઇયાર કર્યું છે, તે સાથે હાસ્ય રસથી ભરપુર "દોલત" નામનું પ્રહસન પણ ગમ્મત સાથે જ્ઞાન આપશે. નિ:સ્વાર્થ માનવ સેવાનું આ કાર્ય જનસમુદાયના સંપુર્ણ સહકારને પાત્ર છે, થીએટરો જોવામાં દર અઠવાડીએ સારી જેવી રકમ ખર્ચાય જાય છે. તેમાં જોવામાં આવતાં દ્રષ્યો મોટા ભાગનાં સારાં હોતાં નથી, તેથી પૈસા ખરચીને આપણી પોતાની બરબાદી લાવવા જેવું થાય છે, જ્યારે મંડળોના નાટકો સંસ્કૃતિના પ્રચાર માટે હોય છે. અને તેની બચત શુભ કાર્યો માટે વપરાય છે તેથી તે બન્ને રીતે લાભ આપે છે. માટે બાળ બચ્ચાં સહિત દરેકે તે જોવું જોઇએ. જે બચત થશે તે પુરેપુરી 'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન'ના નિભાવ માટે આપી દેવાનો નિર્ણય થયો છે.

'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન' હીંદી પ્રજાનું પત્ર છે. ધંધાદારી કમાણી માટે તે ચલાવાતું નથી, માત્ર નિ:સ્વાર્થ માનવ સેવા માટેજ તેનું જીવન છે. મહાત્મા ગાંધીજીના શુભ હસ્તે તે ચાલુ થએલું છે, પુ. બાપુનું આદેશનું એજ એક માત્ર સ્મારક છે, સુજ્ઞ હીંદી ભાઇ બેનો ખરી લાગણીથી તેને નિભાવી રહ્યાં છે. સત્ય, અહીંસાદિ સંસ્કૃતિવાળાં અમુલ્ય લખાણો તેમાં આવે છે. જેની આ દેશમાં ઘણીજ જરૂર છે, બાળક, યુવક, વૃદ્ધ, સ્ત્રી અને પુરૂષ સૌએ તે વાંચવું જરૂરી છે, આવાંજ લખાણો વાંચવાનો દરેકે રસ કેળવવો જોઇએ. ભભકભર્યાં ઝેરી લખાણો પ્રીય લાગે છે પણ તે ધીમાં ઝેર જેવાં સંસ્કૃતિ નાશક છે, તેના તરફ દ્રષ્ટી પણ નાંખવી ન જોઇએ, 'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન'ના દરેકે ગ્રાહક બનવું બહું જરૂરનું છે. જે ગ્રાહક હોય તેમણે દર વર્ષે નિયમિત જાન્યુઆરીમાં આગળથી લવાજમ ભરી દેવું જોઇએ. આ પત્ર ચાલુ રાખવું એ આપણા અને માનવ માત્રના હિતમાં છે. એ દ્રષ્ટીથી શ્રી આદર્શ યુવક મંડળના સભ્યો અને અધિકારીઓએ ખુબ દીર્ઘ દ્રષ્ટી વાપરી છે એમ કહી શકાય એ માટે તેઓ ધન્યવાદને પાત્ર છે. સૌ કોઇ હીંદી ભાઇ બેન એમના સ્તુત્ય પ્રયાસમાં પુરેપુરો સાથ આપશે એવી આશા છે.

ભી. ઉ. માસ્તર

(ટ્રસ્ટી : ફીનીક્સ સેટલમેન્ટ)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર – ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકકીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, દુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેકસ, પરસનલ ટેકસ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને યોર્કશાયર ઈનશ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અળધ, લીલી અળદ, રતાળ અને સુરણની મોસમ ચાલુ છે. આદુ શી ૧–૦ રતલ, લસણ શી. ૨–૦ રતલ.

પાપડ નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન બજાર ભાવ, પોસ્ટેજ જુદું. બારકીટ ગોલ શી. ૧૦–૬ લાંબી અને સ્કવેર બારકીટ શી. ૧૧–૬ ડઝન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદ્દન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રૂસ્તમજી જાલભાઈ રૂસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન – નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૬૧૦.
રેસીડેન્સ: ૧૧૧ ઇલેવન્થ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન્સ:
ઓફીસ: ૨૫૮૪૫
રેસીડેન્સ: ૩૬૪૧૩.

શ્રી આદર્શ યુવક મંડળ

"એક પંથ ઔર દો કાજ"

ધર્મપ્રેમી સદ્‌ગૃહસ્થો, ભાઈઓ તથા બહેનો!

આપણે સૌ જાણીએ છીએ કે અહીં આપણા માટે ગુજરાતી ભાષામાં કોઈ સામયિક ચાલતું હોય તો તે એક "ઇન્ડિયન ઓપીનીયન" જ છે. આ ઇ. ઓ.નો જન્મ પૂ. બાપુજીના હાથે, તેમની દીર્ઘદૃષ્ટિથી, અહીંના હીંદીઓના ઉત્કર્ષ અને માનવી તરીકે ભાવિમાં રહી શકાય તે માટે સને ૧૯૦૩માં થયો હતો. આપણા બધા હીંદીઓની ભલી લાગણી અને શુભેચ્છાથી તેમજ બાપુના સુપુત્ર સ્વ. મણિલાલ ગાંધીના અનન્ય સહકારથી અનેક તડકા-છાયા જોતું, પડતું આખડતું ઇ. ઓ. નભી રહેલું છે. અને હવે...?

બાપુ ગયા, મણિલાલ પણ ગયા, અને તેની સાથે આપણા બધાની ભલી લાગણી અને શુભેચ્છા ચાલી જાય એ બને જ કેમ? પણ...એ હકીકત બની રહી છે. આપણે ઇ. ઓ. તરફ દુર્લક્ષ સેવવા માંડ્યું છે. અને તે એટલે સુધી કે તેનું અસ્તિત્વ જોખમમાં જણાય છે, છતાં આપણે—બાપુના વારસદારો—તેના તરફ મીટ માંડવાની ઇચ્છા સરખી પણ કરતા નથી, એ આપણુ સૌને શરમજનક લાગવું જોઈએ!

અત્યારે ઇ. ઓ.નું સંચાલન શ્રીમતી સુશીલા ગાંધી અનેક હાડમારી વેઠીને કરી રહ્યાં છે. અને આર્થીક દૃષ્ટિએ ખુબ મુંઝવણ ભોગવી રહ્યાં છે. એક સ્ત્રી સંચાલિકાને મદદ કરવાની શું આપણી પવિત્ર ફરજ નથી?

આ મંડળ દર વર્ષે વાર્ષીક ઉત્સવ ઉજવે છે અને જે કંઈ મળે તેમાંથી જુદી જુદી સંસ્થાને યોગ્ય રીતે આર્થીક સહાય કરે છે. તદ્ અનુસાર આ વર્ષે ઉત્સવ દ્વારા જે કંઈ બચત થાય તે બધી જ ઇ. ઓ.ને આપવી એવો મંડળે નિર્ણય લીધો છે. અને તેમાં આપ સૌનો અમુલ્ય સહકાર મળશે જ એવો અમને દૃઢ વિશ્વાસ છે.

મંડળનો ઉત્સવ તા. ૯-૧૦ ઓગસ્ટ ૧૯૫૮ના રાત્રે ૭ વાગે ગાંધી હોલમાં રાખવામાં આવ્યો છે. પ્રણાલિકા મુજબ આ વર્ષે એક સામાજીક ત્રિઅંકી નાટક—"ધરની ઇજ્જત"—રજુ કરવામાં આવશે અને સાથે હાસ્યભર્યું એક પ્રહસન—"દોલત!"—પણ હશે જ! તેથી આપને તો સરવાળે લાભ જ છે!

આપણા બધાનું આ કાર્ય સફળ બનાવવા આપણને પ્રભુ સદ્‌બુદ્ધિ અર્પો એ જ અભ્યર્થના.

આપનો વિશ્વાસુ,
કરસનદાસ કા. પ્રજાપતિ—મંત્રી.
(પી ઓ. બોક્સ ૮૮૯૧, જોહાનીસબર્ગ)

તા. ક: દુરના—રીફ તથા કન્ટ્રીના—ભાઈ બહેનોનું દાન આભાર સહિત સ્વીકારવામાં આવશે. પ્રવેશ કાર્ડ મોકલવામાં આવશે જગ્યા મર્યાદિત હોવાથી, પત્રવ્યવહાર જલદી કરવા વિનંતી છે—મંત્રી. *

એક કલમમાં લખી ગયેલા કે: "મારા શરીરને દહન વિધિ થાય એમ હું ઇચ્છું છું જે પ્રસંગની પ્રાર્થનામાં જેમને ઉપસ્થિત થવું હોય તે કોઈ પણ આવી શકે. મારી ભસ્મ ઉપસાગર કે જેની ઉગ્ર ભારતીઓટ પર કોઈ પણ માનવી અપાર્ટહેડ મુકી શકતો નથી તેમાં પધરાવવી" એ મુજબ તા. ૨૬મી જુનના દિવસે તેમની ભસ્મ પોર્ટ એલીઝાબેથના એલગોઆ બેમાં પ્રસરાવી હતી.

તેમના સ્મારક ફાળાની થયેલી અપીલમાં કોષાધ્યક્ષ મી. આલ્ફ એવેરી એ જણાવ્યું છે કે અત્યાર સુધીમાં બસો પાઉંડ મળી ગયા છે અને દરિયાપારથી પણ કેટલીક વધુ રકમ માટેનાં વચનો મળેલાં છે આ સુંદર સહકાર દ્વારા આવેલી રકમમાંથી બીન-ગોરાઓને ફીઝીયોથેરાપી, રેડીયોગ્રાફર્સ, ફાર્માસીસ્ટ અને ચાઇલ્ડ કેર સ્પેશીયાલીસ્ટ માટેની સ્કોલરશીપો અપાશે.

ભારતમાં ઓઇલ

ભારતની મુલાકાતે થોડાક વખતપર રૂમાનીયાના વડા પ્રધાન આવેલા ત્યારે હીંદને મદદ કરવાની ઇચ્છા બતાવેલી તે પૂર્વે આસામના જવાળામુખી વિભાગમાં ઓઇલની શોધ ખોળમાં મદદ આપી હતી. હમણાં ભારત રાજ્યની માલિકીની પહેલી ઓઇલ રીફાઇનરી સ્થાપવા માટે રૂમાનીયાની સાથે કરારો કરવા નવી દીલ્હીથી એક ડેલીગેશન ૨૫મી જુને રવાના થયું છે આસામમાં નાહાર કલીયા વિભાગમાં કરૂડ ઓઇલ નીકળે છે તેને માટે રીફાઇનરી સુધી ૩૦૦ માઇલની ઓઇલ પાઇપ લાઇન બાંધી આપવા અમેરીકાની એક કંપનીએ હેવાલ રજુ કર્યો છે.

ભારતીય વિમાનો

બેંગલોર ખાતે ભારત રાજ્યની માલિકીની જે હીંદુસ્તાન એરક્રાફ્ટ ફેક્ટરી છે તેમાં ડયુઅલ કંટ્રોલનાં જેટ વામપાયર્સ અને સીંગલ સીટર જેટ વામ્પાયર ફાઇટર્સ વિમાનો બને છે ત્યાં આવતા વર્ષથી સનાત જેટ ફાઇટર્સ પણ બનાવવાની શરૂઆત થશે એમ બેંગલોરથી ૨૫મી જુને બહાર પડયું છે.

યોગી શ્રી લુસીયન

તા. ૨૭ જુનના રવીવારે બપોરે ૩ વાગે ફીનીક્સમાં કસ્તુરબા સ્મારક શાળાના હોલમાં ડરબનની એક ભજન મંડળી તરફથી એક કલાક ભજનો ગવાયા બાદ ભારતના પ્રવાસે જવા માટે ડરબન આવેલા યોગી શ્રી લુશીયને ટુંક પ્રવચન કર્યું હતું. જેમાં તેમણે કહ્યું હતું કે આ પવિત્ર ભૂમિ ઉપર મહાત્મા ગાંધીજીએ સારાયે જગતને સંદેશો આપવાની પુનિત પ્રેરણા પ્રાપ્ત કરીને લોહીનું એક ટીપુ રેડયા વિના ભારતને આઝાદ કર્યું અને પીડિતજનોને મુક્તિનો માર્ગ બતાવ્યો હતો. એવી પુણ્યભૂમિનાં આજે પોતાને દર્શન કરવાની તક મળી તે માટે કૃતાર્થતા અનુભવે છે. તેમણે એક દૃષ્ટાંત દ્વારા ત્યાગ ભાવનાને અપનાવવાનો આદેશ આપી પોતાનું વકતવ્ય પૂર્ણ કર્યું હતું અને સાંજે શાંતિ પાઠથી મેળાવડો વિસર્જન થયો હતો.

વિવિધ વર્તમાન

ઘાનાના વડા પ્રધાન અમેરીકાની સફરે

આક્રાથી તા. ૨૬મી જુને બહાર પડયું છે કે કેનેડાના વડા પ્રધાન મી. જોહન ડીફનબેકરના આમંત્રણથી પાંચ દિવસ માટે ડૉ. ક્વામ નક્રમાહ ૧૮મી જુલાઇએ એરથી રવાના થશે. અને ૨૧મી જુલાઇએ કેનેડીયન હાઉસ ઓફ કોમન્સ તથા સેનેટમાં ભાષણ આપશે. પછી ૨૩મી જુલાઇએ ઓટાવાથી વોશીંગ્ટન જશે ત્યાં પ્રમુખ આઇઝનહાવરના મહેમાન તરીકે ૨૬ જુલાઈ સુધી રહીને ન્યુયોર્ક જશે જ્યાં ત્રણ દિવસ રોકાઇને યુનાઇટેડ નેશનના વડા મથકની મુલાકાત લઇ ટ્રસ્ટીશીપ કાઉન્સીલની મીટીંગમાં હાજરી આપશે. તે પછી બે દિવસ ચીકાગોનો પ્રવાસ કરીને બીજી ઓગસ્ટે લંડન જવા નીકળશે જ્યાં થોડા દિવસ રહી પાછા ઘાના આવશે.

કોમનવેલ્થ ગેમમાં ભારતીઓ

ઇન્ડીયન ઓલીમ્પીક એસોસીએશનના પ્રમુખ પતીયાળાના મહારાજાએ મી. શરવીની કુમારને કાર્ડીફમાં રમાનારા કોમનવેલ્થ ગેમમાં ભારતથી જનારી ટીમના અગ્રણી નીમ્યા છે જેઓ ૧૦મી જુલાઇએ રવાના થશે. ભારતીય ટીમના સભ્યો: એથલેટીક્સ: પ્રદ્યુમ્ન સીંગ, મીલખા સીંગ, મહેન્દ્ર સીંગ, બાલકા સીંગ, રામ નીહાર, દલજત સીંગ, જગદેવ સીંગ, શરણજીત સીંગ, ઉસમાની, એ. સીલવેરા, મીસ સ્ટેફી ડીસોઝા, અને મીસ ઇ. જે. ડેવનપોર્ટ, રેસ્ટલીંગ: લીલા રામ અને લક્ષ્મીકાંત પાન્ડે, બોક્સીંગ: સુંદર રાવ અને હરિસીંગ.

સદ્‌ગત ક્રીસ્ટોફર ગેલ

દક્ષિણ આફ્રિકાના એક રાજકીય લેખક શ્રી ક્રીસ્ટોફર ગેલ જેઓ ૨૮મી મેએ ગુજરી ગયેલા તેમના વીલની

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

જાત જાતનાં નાયલન, રેયોન તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે ઉત્તમ જાતના વુલન જર્સી, પુલોવર, કાર્ડીગન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—સુટીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્કેટ્સ, શોલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા ભલામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૩૪-૧૩૪૯ — બોક્સ ૧૫૪૯.

માથે બાંધવાની રીબન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીલ્કની, રીબન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાઇઝમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર શણગારવા જથ્થાબંધ મળી શકશે.

બચ્ચા માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીફાયત ભાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંબોડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેના ફુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના બ્રોચર્સ મળશે.

ઠેકાણું: માબરો હેટ્સ (પ્રો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન હેટ મેન્યુફેકચરર,

ફોન: ૨૨૦૩૮૫ પહેલે માળે,

બોક્સ ૧૦૮૫૭. માસ્ટર મેન્સન્સ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

'કાશ્મીર પ્રિન્સેસ'

કાવતરાની રોમાંચક કથા

લેખક: શ્રી. અનંત શ્રીધર કર્ણીક

(ગતાંકથી ચાલુ)

જથારની કહાણી નવુ રૂપ લે છે

દીક્ષિતને ખબર હતી કે જથારને તેની સાથે કામ કરવાનું ગમતું હતું. અને બન્નેને એકબીજા માટે ખાસ લાગણી હતી કારણ કે તેઓ સેંકડો ઉડ્ડયનોમાં સાથે રહ્યા હતા.

વળી દિક્ષિતને આ પીઢ કમાન્ડર પાસેથી ઘણું શીખવા મળ્યું હતું. પણ આજે જ્યારે એની સાથે બેંગકોક આવવાની દીક્ષીતને જે વિનંતિ કરી હતી તેમાં દીક્ષીતને પ્રેમાળ આગ્રહ દેખાતો હતો અને એથી તેને આનંદ પણ થયો અને દુઃખ પણ થયું. તેથી તેણે કહ્યું, "સારૂં. હજુ વચ્ચે પુષ્કળ સમય છે, એટલે આપણે ફરી કોઈવાર એ અંગે વાત કરીશું."

"મને એમ લાગે છે કે હું કેબિન માં જઈને આરામ કરૂં." જથારે ઉઠતાં ઉઠતાં તેને કહ્યું, "કોઈ ગરબડ જેવું લાગે તો મને બોલાવજો."

વિમાનનો કંટ્રોલ હાથમાં લેતાં દીક્ષીતે કહ્યું: 'તમે જરાય ચિંતા ન કરતાં મને બધું સાવ બરાબર લાગે છે."

કેપ્ટન દામોદર કાશિનાથ જથારના જ્ઞાનતંતુઓ લોખંડી સ્વરૂપના હતા. જુદી જુદી જાતના વિમાનોમાં ભાત ભાતનાં હવામાનમાં વીસ વરસ દરમિયાન તેમને ૧૨,૩૦૦ કલાકના ઉડ્ડયન નો જે અનુભવ મળ્યો હતો તેને કારણે તેની ગમે તે સમયે અને ગમે તે સંજોગોમાં આરામ લેવાની કે ઉંઘ લેવાની ગુઢ શકિત વિકસી હતી. થોડીક જ મીનીટ આરામ કર્યો પછી પણ તરત જાગી જઈને ફરજ પર સ્ફુર્તિપુર્વક હાજર થઈ જવાની તેમના માં અજબ શકિત હતી.

જ્યારે જરૂર પડે ત્યારે સ્વીચ ચાલુ કરી શકાય અને બંધ કરી શકાય એવી રીતે એમનું જીવન ટેવાઈ ગયું હતું.

દીક્ષીતને કંટ્રોલ સોંપીને જથાર ગયા ત્યારે આગળની કેબીનમાં જઈને પંદરેક મીનીટ સુઈ જવાનું તેમણે વિચારેલું પણ એમની ટેવ મુજબ સુતાં પહેલાં તે આખા વિમાનમાં એક આંટો લગાવી આવ્યા અને ખાતરી કરી લીધી કે બધું બરાબર છે.

પોતાની ફરજ કોકપીટ પુરતી મર્યાદિત છે એમ માનનારા કેપ્ટનોની કોટિના કેપ્ટન જથાર ન હતા. એમ ના વિમાનના ઉતારૂઓની સલામતી અને સગવડ માટે જથાર અંગત અને પ્રેમાળ રસ લેતા હતા.

જથાર કાળજી રાખે છે

આજે વિમાનમાં જે ઉતારૂઓ હતા તેમાંના બહુ થોડા અંગ્રેજી બોલી શકતા હતા, એથી પોતાની જરૂરીયાત એર હોસ્ટેસ અને વેઈટરોને જણાવી શકે તેમ ન હતા એ જથાર જાણતા હતા. એટલે ઉતારૂઓ વિશે આજે તેમને વિશેષ ફિકર રહેતી હતી. આથી તેમણે ગ્લોરિયા, ડી'સોઝા અને પિમેન્ટાને પુછી લીધું કે ઉતારૂઓની સંભાળ બરાબર લેવાય છે ને?

જ્યારે તેમને ખાતરી થઈ કે બધું બરાબર છે ત્યારે તેઓ ઉતારૂઓના વિભાગ પાસે થઈને આગળની કેબીન માં જતા હતા, ત્યારે ચીના પ્રતિનિધિઓએ સ્મિત કરીને અને માથું હલાવીને તેમનું અભિવાદન કર્યું હતું. જથાર પર જવાબદારીનો મોટો બોજો એકાએક આવી પડયો છે એવી લાગણી અને એ પાર પડશે એવી શુભેચ્છા તેઓ વ્યકત કરતા હોય એમ એમને લાગતું હતું.

કુશળ વિમાની

કેપ્ટન જથારે વિમાની તરીકેની એમની કારકિર્દી દરમીયાન વડા પ્રધાન શ્રી જવાહરલાલ નહેરૂ સહિત ઘણીએ અતિ મહત્વની વ્યકિતઓને એમના સંચાલન અને અંકુશ હેઠળનાં વિમાન માં મુસાફરી કરાવી હતી. એટલે કે આવી મહત્વની વ્યકિતઓએ જે વિમાનમાં મુસાફરી કરી હતી તેના વિમાની તરીકે કેપ્ટન જથાર હતા. વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂના વિમાની તરીકે તેમણે કામ કરેલું એ પ્રસંગ હજીએ તેમને સાંભરે છે. જેનું જીવન ખુબ કીંમતી છે એવી વ્યકિતની સલામતી માટેની પોતાની જવાબદારી વિશે પોતે કેટલા બધા સજાગ હતા!

નહેરૂએ વાંસો થાબડયો

કેપ્ટન જથારે એટલી બધી સરસ રીતે વિમાનનાં ચડાણ-ઉતરાણ કર્યાં હતાં કે વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂએ મુસાફરીને અંતે ખુશ થઈને તેમની પીઠ થાબડી હતી. પણ આજનો પ્રસંગ વધુ જવાબદારીવાળો હતો કારણ કે આ બધા વિદેશી પ્રતિનિધિઓ હતા અને ભારતીય હવાઈ સર્વિસ અને ભારતીય વિમાનમાં સંપુર્ણ વિશ્વાસ રાખીને તેમણે ભારતીય વિમાન ભાડે રાખ્યું હતું.

ઇન્ડોનેશિયા ખાતે જે પરિષદ માટે તેઓ જઈ રહ્યા હતા તેના ઐતિહાસિક સ્વરૂપની પણ તેમને જાણ હતી. અને તેમને વિમાનમાં લઈ જઈને પોતે જ વર્તમાન ઇતિહાસના ઘડતરમાં ભાગ લઈ રહ્યા છે એવી તેમને લાગણી થઈ. માટે તેમજ એર ઇન્ડિયા ઇન્ટરનેશનલે તેમને કદી છેહ દેવો ન જોઈએ.

આ વિચારો સાથે તેઓ આગલી કેબીનમાં પાછા ફર્યા. મારા સિવાય એમાં બીજું કોઈ ન હતું. કેપ્ટન જથારે બેઠક લીધી, ખુરશીને પાછી ઢેલી અને આંખો બંધ કરી, પણ આજે નિદ્રાએ તેમના પર મહેર ન કરી. પાંચ મિનિટના નિષ્ફળ પ્રયાસ બાદ પણ તેઓ જાગતા જ રહ્યા.

જ્યારે સિગારેટનું પેકેટ કાઢયું અને એક સીગરેટ લઈ તે ચેતાવીને ધુમાડાનું મોજું કાચની બારી ઉપર ફેંકયું. આજે કોઈક કારણસર તેઓ બેચેન હતા.

તેઓ ભુતકાળમાં સરી ગયા. તેમનું મન પોતાના વતન મધ્ય પ્રદેશના નાના નગર બુલઢાનાથી, પોતે જ્યાં અભ્યાસ કર્યો તે પંચગનીની ચીડનાં વૃક્ષોથી શોભતી ટેકરીઓ અને પુના અને નાગપુરના કોલેજકાળનાં વર્ષોને આવરી લેતું ભૂતકાળમાં ઉડતું હતું.

મુંબઈમાં ફલાઈંગ કલબના એક કેડેટ-શિષ્ય તરીકે "ટાઈગર-મોથ" તાલીમી વીમાનમાં એક તાલીમ આપનારની સાથે તેઓ આકાશમાં ઉડયા તે પહેલો દીવસ તેમને યાદ આવ્યો. એ સાથે પોતે એકલા જે દીવસે ઉડયા તે સમયની ઘેરી એકલતા પણ તેમને યાદ આવી.

મોડા પડયા ને બચી ગયા?

વીસ વર્ષ બાદ પણ તે દીવસની એકલતાની રોમાંચકતા તેને યાદ હતી તે સમયે નીચે જીહુનો તાડવૃક્ષોથી છાયેલો સાગરકાંઠો વિસ્તરેલો પડયો હતો. તદ્દન અસંગત રીતે જ તેમને વિચાર આવ્યો: "ફલાઈંગ કલબની વિમાની પટ્ટીની પશ્ચિમ બાજુ પરથી એ સુંદર વૃક્ષો તોડી નાખવામાં આવ્યાં છે એ કેટલું કમનસીબ છે!'

ફલાઈંગ કલબ ખાતે પોતે એક દીવસ મોડા આવેલા અને માત્ર તાલીમી વિમાનમાં બીજા બે સભ્યો એજ પટ્ટીએ વિમાની પટ્ટી પર દોડાવતા જઈ રહ્યા હતા એ સમયની વિમાસણ તેમને યાદ આવી. અને થોડીવાર પછી એ વિમાન તુટી પડયું અને બેમાંના એક જણનું મૃત્યુ થયા ના સમાચાર સાંભળીને તેમણે કારમી લાગણી અનુભવેલી તે તેમને યાદ આવ્યું. એ પ્રસંગે તેના માતા પિતાએ ગંભીરપણે પુત્રને ઉડ્ડયન કારકિર્દીમાં આગળ જતો વાનો પ્રયાસ કરેલો.

"મૃત્યુ અનિવાર્ય છે"

'એ ખુબ જ જોખમી છે, બેટા! વૃદ્ધ પિતાએ કહ્યું હતું. પણ દામોદર અડગ હતો.

પોતે ત્યારે જે જવાબ આપેલો તે શબ્દો આજે બે દાયકા પછી યે તેના કાનમાં ગુંજતા હતા: 'કોઈક દિવસે મૃત્યુ તો અનિવાર્ય છે જ. માંદગીને બીછાને સબડયા કરી મારી જાતને તેમ જ બીજાઓને નકામી અગવડ આપવા કરતાં વિમાની હોનારતમાં મૃત્યુ પામવાનું હું વધુ પસંદ કરૂં છું.'

પોતાની ધંધાદારી ઉડ્ડયન કારકિર્દી ના પ્રારંભિક દિવસો તેમને યાદ આવ્યા; જ્યારે રૂપિયા બસોથી ઓછા પગારમાં તેઓ મુંબઈથી કોલંબો ચાર બેઠકવાળા એર-મેઈલ વિમાનો લઈ જતા. હૈદરાબાદ નજીક એક ખેતર માં ફરજીયાત ઉતરાણ કરવું પડેલું તે પ્રસંગ તેમને યાદ આવ્યો. ૧૯૩૮ માં એ બન્યું કે ૧૯૩૯માં? હા, એ ૧૯૩૯માં બન્યું.

જરાક ભુલ અને...

વિમાન તુટી પડવામાંથી અણી ચુકયા સમો એ પ્રસંગ હતો. ઉતરાણ કરતી વેળા કન્ટ્રોલમાં એક જરા સરખી ભૂલ અને વિમાન સળગી ઉઠયું હોત તો પાયલોટનો પણ તેમાં જ અંત આવ્યો હોત. વિમાની ઉડ્ડયન એ ખરે ખર સાહસ ગણાય એવા એ દિવસો હતા. મૃત્યુ સાથે જાણે હંમેશની પ્રેમચેષ્ટા! ૧૯૪૧માં ચીન ખાતે ઉડ્ડયન કર્યું તે તથા યુદ્ધ દરમીયાન મધ્યપુર્વમાં હીંદી દળોને વિમાન દ્વારા ઉતાર્યાં તે પ્રસંગો તેમને યાદ આવ્યા.

ત્યાર પછી તેઓ ભારતનો ધ્વજ સ્વતંત્ર ભારતનો ધ્વજ જગતના હવાઈ મથકો કાઈરો, રોમ, જેનીવા, લંડન અને ન્યુયોર્ક સુધી લઈ ગયા હતા.

જુના દીવસો સાથે આજનો કેવો વિરોધાભાસ? કયાં એ નાના ટાઈગર મોથ અને કયાં આજના મહાકાય કોન્સ્ટેલેશન વિમાનો! કેપ્ટન જથારને થયું કે હવે ઉડ્ડયન ખરેખર સલામત બન્યું છે. ખરેખર?

અને ત્યારે તેમને આદાસની ડુંગર માળા પર બરફના તોફાન દરમીયાન નાશ પામેલા એર ઇન્ડિયા ઇન્ટરનેશનલના મલબાર પ્રિન્સેસના કરૂણ બનાવ ની યાદ આવી. એ કમનસીબ વિમાન નું સંચાલન શ્રી જથાર કરતા ન હતા. તે એક માત્ર "અકસ્માત" જ હતો, અને ત્યારે તેમને આલ્પ્સની ડુંગરમાળા પરથી તપાસ માટે ઉડ્ડયન

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

કરતાં કરતાં તેમણે જોયેલા વિમાનના ભંગાર તથા બરફમાં અડધા દટાયેલા મૃતદેહોની યાદ આવી "મલબાર પ્રીન્સેસ"ના વિમાની પણ તેમના અંગત મિત્ર હતા અને તે વખતે તેમણે મનમાં વિચાર્યું કે પ્રભુની કૃપા મારી ઉપર ન હોત તો મારો મૃતદેહ પણ એ બધા મૃતદેહોની સાથે બરફમાં અડધો દટાયેલો પડ્યો હોત!

કેપ્ટન દામોદર કાશીનાથ જયાર તે દિવસે, જ્યારે કાશ્મીર પ્રીન્સેસ વાદળાંઓમાં થઈને જકાર્તા તરફ સડસડાટ ઉડ્ડયન કરી રહ્યું હતું ત્યારે ઉંઘી શક્યા નહીં તેથી વિમાનીના કોકપીટ (વિમાનના સંચાલન વિભાગ) તરફ જવા લાગ્યા.

સહ-વિમાની દીક્ષિત એકલા જ સંચાલનની ફરજ બજાવતા હતા અને તેઓ જુદા જુદા વિમાની મથકોના કન્ટ્રોલ ટાવરો સાથે સંપર્ક જાળવી રાખીને કાશ્મીર પ્રીન્સેસની ઉડ્ડયન સ્થિતિથી વાકેફ રાખી રહ્યા હતા. તેમને એ જોઈને નવાઈ લાગી કે સિંગાપુરનું વિમાની મથક, તેમના વિમાનની પ્રગતિ પર ચાંપતી નજર રાખતું હતું અને તેનો નકશો તઈયાર કરતું હતું. માત્ર અપવાદરૂપ કિસ્સાઓ સિવાય આવું ભાગ્યે જ કરવામાં આવે છે અને તેથી કેપ્ટન જયાર દીક્ષિતની પાસે આવ્યા કે તરત જ તેમણે દીક્ષિતને આ વાત કહી કેપ્ટન જયારે પણ આશ્ચર્યથી પુછ્યું, "તેઓ શા માટે આપણા વિમાનની પ્રગતિની પાછળ આટલી ચાંપતી નજર રાખતા હશે? સામાન્ય રીતે તો તેઓ નકશા પર આપણી સ્થિતિ નોંધતા હોતા નથી. બનવા જોગ છે કે આપણું આ ઉડ્ડયન એક મહત્વનું ઉડ્ડયન મણાય છે તેથી તેઓ આપણા વિમાનની સ્થિતીથી વાકેફગાર રહેવા માટે આમ કરતા હશે."

પ્રતિકુળ હવામાન

કેપ્ટન જયાર જ્યારે આમ કહી રહ્યા હતા ત્યારે બરાબર તે જ વખતે રેડીઓ પર હવામાનને લગતા આવેલા હેવાલમાં જણાવાયું હતું કે વિમાનને હવે પછી ખરાબ–પ્રતિકુળ–તોફાની વાદળાંઓમાંથી પસાર થવાનું છે, પરંતુ વાદળાં મુખ્યત્વે કરીને ડાબી અને જમણી બાજુએ જ હતાં. અને સામે તો સ્વચ્છ વાદળાં હતાં, તેથી અમને ભયભીત થવાની કે ચિંતાતુર થવાની જરૂર ન લાગી.

કેપ્ટન જયાર એન્જીનના યંત્રો પર એકાગ્રતાથી ધ્યાન આપી રહેલા શ્રી ડી' કુન્હા તરફ વળ્યા અને તેમને પુછ્યું આપણી પાસે હજી 'ગેસોલાઈન તેલ કેટલું છે?' આ પ્રશ્નનો અર્થ એ થયો કે હજી આપણે કેટલા કલાક ઉડ્ડયન કરી શકીશું? શ્રી ડી' કુન્હાએ તેમની સામેના યંત્ર પર નજર નાંખી, તેની પાસે ગયા અને બરોબર ગણતરી કરીને જવાબ આપ્યો: બરોબર સાડા ચાર કલાક સુધી ચાલી શકે તેટલું તેલ આપણી પાસે છે." આ જવાબ સાંભળીને કેપ્ટન જયાર ખુશ થયા.

માત્ર અઢી કલાક બાકી હતા

હવે જકાર્તા પહોંચવાને માટે માત્ર અઢી કલાક જેટલો સમય બાકી હતો અને સાડા ચાર કલાક ચાલે તેટલું પેટ્રોલ હોવાથી અમે ત્યાં પહોંચીશું તે પછી પણ બે કલાક ચાલે તેટલું પેટ્રોલ અમારી પાસે અનામત રહેશે. બધું જ નક્કી ક્રમો મુજબ સરળતાથી અને ચોકસાઈપુર્વક થઈ રહ્યું હતું.

કેપ્ટન દીક્ષિતે માઈક્રોફોન ઉપાડ્યું અને તરત જ તેમણે શાંત અને સ્વસ્થ અવાજથી સંદેશો આપ્યો: "કાશ્મીર પ્રીન્સેસ" બોલે છે, અમે નાટુના ટાપુઓની પશ્ચિમે પચાસ માઈલે છીએ, ઉંચાઈ ૧૮૦૦૦ ફીટની છે. ઝડપ ૧૮૫ નોટ્સ હવાઈ માઈલ (કલાકના બસો ને એંશી માઈલની) છે. આકાશ વાદળાં વિનાનું છે. જકાર્તા ૧૧–૨૫ કલાકે (ગ્રીનીચ ટાઈમ) પહોંચી જવાની ધારણા છે."

સુચના આંપો

હજી જકાર્તા સાથે સીધો સંપર્ક સાધી શકાય તેટલા નજીક અમે ન હતા. બલ્કે આ દ્રષ્ટીએ અમે ઘણા દુર હતા અને તેથી કેપ્ટન જયારે દીક્ષિતને સુચના આપી કે "સીંગાપુરને કહો કે તે જકાર્તા ખબર આપે કે કાશમીર પ્રીન્સેસ માટે રાતના વખતે ઉતરાણ કરવાની સગવડો તઈયાર રાખે." પાછળથી સીંગાપુરે ખબર આપી હતી કે જકાર્તા ખાતે તમારો સંદેશો પહોંચાડવામાં આવેલો છે.

અત્યાર સુધી અમે બેંગકોક અને સિંગાપોર સાથે સંપર્કમાં હતા, પણ તે પછી તરત જ અમે જકાર્તા સાથે સંપર્ક સધાતો સાંભળ્યો અને તેથી એ નક્કી થયું કે અમે ઇન્ડોનેશીયાના પાટનગરની શોર્ટ–વેઇવ–રેડીયોની મર્યાદામાં આવી ગયા છે.

શ્રી ચાઉ–એન–લાઇ છે કે નહિ?

જકાર્તાના ઓપરેટરનો અવાજ મોટો અને સ્પષ્ટ હતો કે "કાશમીર પ્રીન્સેસ" પર (ચીનના વડા પ્રધાન) શ્રી ચાઉએન-લાઇ છે કે નહિ? બન્ને વિમાનીઓ જાણતા હતા કે શ્રી ચાઉ-એન-લાઇ વિમાનમાં નથી, આમ છતાં પણ તેમણે ઉતારૂઓની યાદી મંગાવી અને તે તપાસી અને પછી "ના"માં જ જવાબ આપ્યો બરાબર તેજ પળે કેપ્ટન જયાર બાકીનું બળતણ અને વિમાનમાંનાં દિશા બતાવનારાં યંત્રો તપાસી રહ્યા હતા. આ યંત્રો પર ફરજ બજાવી રહેલા શ્રી પાઠકે તેમનો હેવાલ તઈયાર કરવાનું કામ પુરૂં કર્યું હતું.

ગ્લોરિયા, ડી'સોઝા અને પિમેન્ટા ઉતારૂઓ પાસેથી ચાના કપ પાછા લઈ રહ્યાં હતાં. ચા પીને સ્ફુર્તી મેળવ્યા બાદ બધા ઉતારૂઓ આરામમાં હતા. કેટલાક ઉતારૂઓ અંદરો-અંદર વાતચીત કરતા હતા, જ્યારે કેટલાક ઉતારૂઓ છાપાં કે સામયિકો પર નજર ફેરવી રહ્યા હતા.

(અધુરૂં.)

આ વાર્તાનો કોપી રાઈટ મુંબઇ "જયહિંદ પ્રકાશન"નો છે.

લીસ્ટ નં. ૩ ઉપયોગી પુસ્તકો

આત્મ કથા (પાકું પુઠું)	(ગાંધીજી)	૭	૬
,, (સંક્ષિપ્ત)	,,	૨	૬
આરોગ્યની ચાવી	,,	૧	૬
દિલ્હી ડાયરી	,,	૭	૬
ધર્મ મંથન	,,	૫	૦
નિત્ય મનન (હિંગોરાણીને દિલાસા)	,,	૨	૬
યરવડાના અનુભવ	,,	૨	૬
ગીતા બોધ (ગીતા વિષે સમજુતી)	,,	૧	૦
ત્યાગ મૂર્તિ અને બીજા લેખો	,,	૧	૦
અનાસક્તિ યોગ (ગીતા પર સરળ ટીકા)	,,	૧	૬
અહિંસાનો પહેલો પ્રયોગ	,,	૨	૬
મંગળ પ્રભાત (૧૧ વ્રતોની સમજુતી)	,,	૧	૦
હિંદ સ્વરાજ (જુની પ્રત)	,,	૧	૦
આરોગ્યતા વિશે સામાન્ય જ્ઞાન. ભાગ ૧ લો	(ગાંધીજી)	૧	૧
,, ,, ,, ૨ જો	,,	૧	૦
સત્યના પ્રયોગો અને આત્મકથા (૧૯૨૧) ,, ૧ લો	,,	૨	૦
,, ,, (૧૯૨૭) ,, ૨ જો	,,	૨	૧
મારો જેલનો બીજો અને ત્રીજો અનુભવ (બંને)	,,	૧	૯
ટાઇફોઈડ (બંસીલાલ હીરાલાલ ગાંધી)		૧	૬
દારૂ બંધી શા સારૂ? (ભારતન કુમારપ્પા)		૧	૩
લોકમાન્ય તીલકનું જીવન ચરિત્ર (પાંડુરંગ દેશપાંડે)		૭	૬
બાપુની છાયામાં (બળવંતસિંહજી)		૬	૩
બાપુને પગલે પગલે (રાજેન્દ્ર પ્રસાદ)		૬	૩
મહાત્માજીની છાયામાં (ઘનશ્યામદાસ બીરલા)		૭	૬
બાપુના પાંચમાં પુત્ર (જમનાલાલજી) ને આશીર્વાદ		૭	૬
ગ્રામ ભજન મંડળી (જુગતરામ દવે)		૨	૦
ગાંધીજી (બાળકોને માટે)	,,	૨	૦
જીવન લીલા (કાકા કાલેલકર)		૫	૦
મહાદેવ દેસાઈનું જીવન ચરિત્ર (નરહરી પરીખ)		૨	૩
આત્મરચના - આશ્રમી કેળવણી		૮	૦

Indian Opinion P. Bag, DURBAN, Natal.

ગૃહિણી માટે ઉપયોગી

ડમલી ઢોકળાં

પ્રથમ દરેક જાતની દાળને સરખે ભાગે લઇ જરા તાપે તપાવી અથવા જરા ધીમે તાપે સેકીને ઢોકળાંનું ભરડી લેવારે બનાવવાં હોય તો રાત્રે આ લો. સવારે ગોળ દઇ જરા નવસેકું પાણી, થોડું તેલ અને ખારો ફીણી લોટમાં, મેળવી દો અને છાશથી લોટને આંથી સારી રીતે ગરમ જગ્યાએ ઢાંકીને રહેવા દો.

સવારે આખા ચણાને બાફીને ઉપરના આથામાં ભેળવી આદુ, મરચાં, મીઠું વગેરે જોઇતો મશાલો ભેળવી ઉપર ધાણા તથા તલ છાંટી થાળીમાં અથવા ઢોકળીયામાં વરાળે બાફવા મૂકીદો. એક તપેલીમાં પાશેર તેલ લઇ તેમાં સુકાં ૬ મરચાંનાં નાના ટુકડા કરી રાઇ હીંગ અને જોઇએ તો લસણથી વધારી તેલ એક બાજુ રહેવા દો.

લીલું કોપરૂં ખમણી એક વાડકામાં કાઢી રાખો. લીલા ધાણાની અંદર સહરજન નાખી ચટણી બનાવો અને બીજી એક ઢીલી ચટણી થોડીક તુવેરની દાળ કે કોઈ પણ દાળમાં લીલો મસાલો નાખી બનાવી લો.

ઢોકળાં ચઢી રહે એટલે ઉપર વધારનું તેલ રેડી કટકા કરી કોપરૂં ભભરાવી ચટણી સાથે ઉપયોગમાં લો, ઝીણી ચણાના લોટની સેવ સાથે ભેળવીને પણ ઉપયોગમાં લઇ શકાય.

—એક બેન.

બેનોને નવી વાનગીઓ નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

સામાજીક ખબરો

આભાર સ્વીકાર:

શ્રીમતી ડાહીબેન હીરાભાઇ ઉકાભાઇ (જોબર્ગ) ઇ. ઓ.ને ૧-૧-૦
કસ્તુરબા સ્મારક શાળાને ૧-૧-૦

શ્રીમતી જશોદાબેન ઉકાભાઇ ભાણા (જોબર્ગ) ઇ. ઓ.ને ૧-૧-૦
કસ્તુરબા સ્મારક શાળાને ૧-૧-૦

શ્રી હરિભાઇ એન્ડ સન્સ (ડરબન)
ચિ. પુષ્પાવતીનાં લગ્ન પ્રસંગે ૧-૧-૦

ફીનીક્સ સંસ્થામાં:

યોગી શ્રી લુશીયન (જોબર્ગ) ૨૮-૬-૫૮, મી. અને મીસીસ ડબલ્યુ. હૅસ્બી (માઉન્ટ એચકોંબ) ૨૮-૬-૫૮.

સાહિત્ય સ્વીકાર:

"ધર્મમય દેશ" નવજીવન પ્રકાશન અમદાવાદ: કાલેલકરના જાપાનના બે પ્રવાસોની કથની. કિ. બે રૂપીઆ.

"ચાર સપ્તક" શ્રી લહરિનું ૨૦મું પ્રકાશન: આરતી ભજનાદિ વિષયનાં ૬૦ પ્રચલીત પદ્યોનો લઘુ સંગ્રહ: અમુલ્ય પ્રાપ્તીસ્થાન: હમણાં ઇ. ઓ: પછી એલ હેરી એન્ડ સન્સ, ઇસ્ટલંડન.

નોંધ:

પુસ્તકોનું લીસ્ટ નં. ૩. આ અંકમાં આપ્યું છે જે તરફ વાંચકોનું ધ્યાન ખેંચીએ છીએ. દર અઠવાડીયે જુદું જુદું લીસ્ટ આવશે.

જાણવા જોગ

કુંઅળીને શેકી ઝુંઝી ગુમડાં પર પોટીસ મારવાથી ગુમડું પાકે છે. મૂછો કે હીસ્ટેરીયા થાય તેને સુંઘાડવાથી તેની મૂર્છા વળે છે. કુંઅળીને તેલમાં કકડાવી કાનમાં નાખવાથી કાનનો દુઃખાવો દુર થાય છે.

*　　*

પાણીમાં જે ઠેબલના દોરડાં નાંખ્યાં હોય છે તેના ઉપર એટલું બધું જાડું પડ હોય છે કે તે દોરડાં વર્ષો સુધી બગડતાં નથી અથવા જળચર પ્રાણીઓ તેને ખાતાં નથી.

—સોવીયેટ વડા પ્રધાન નીકીટા ક્રુશ્ચેવે ઇજીપ્ટના પ્રમુખ કર્નલ નાસરને ભેટ આપેલું એક નવું ઇલ્યુશીન એરોપ્લેન નો કેરોમાં ૨૫મી જુને સ્વીકાર વિધિ કર્યો હતો.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેકસ રીટન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ ક્લીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો:

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, 'જોહાનીસબર્ગ', ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

દેશથી હમણાંજ આવેલ

રેયોનની સાડીઓ: પહેલેનો ભાવ પા. ૪-૭-૧ હમણાં પા. ૨-૭-૬ મુંદાણી કોર.

કાશમીરી રેશમી સાડીઓ: પહેલાંનો ભાવ પા. ૪-૧૭-૬ હમણાં પા. ૧-૯-૬ અકેક.

'આંટ' શીલ્કમાં દોરીયા, ભીસ મેરી, ચંપા કલી સાડીઓ. જેનો પહેલાં ભાવ પા. ૪-૧૭-૬ સુધી હતો, હમણાં પા. ૨-૧૧-૦.

કેરમ બોર્ડ: કમ્પલેટ સેટ રબર કુશન પા. ૫-૫-૦ નીકલ કોર્નર પા. ૪-૪-૦.

અગરબત્તી: ત્રણ ગુલાબ: ૩ તોલાનું ટીન ૩-૦; ચમેલી: ૧-૬ પેકેટ; ગેઈટ વેઇ ઓફ ઇન્ડિયા: ૩ તોલાનું ટીન ૪-૦; ૬ તોલાનું ટીન ૮-૦; દરબાર: ૩ તોલાનું પેકેટ ૩-૦; કેપટન: ૨-૩ પેકેટ. વસંતી: (અત્તરની બાટલી સાથે) ૬ તોલાનું ટીન ૪-; ૪ તોલાનું ટીન ૩-૬; ૩ તોલાનું ટીન ૨-૯; જહાંગીર: ૧-૬ પેકેટ. સ્ટીમર બ્રાન્ડ: નં. ૪૧૪ ભારત ૭-૬ ડઝન. પાકીસ્તાન ૬-૬ ડઝન. મીલાડ: ૪ તોલાનું પેકેટ ૩-૦.

સ્ત્રીઓના બનાવટી બાલ: મંગાવન નં. ૧. દરેકની ૪-૦; નં. ૨. ૫-૦; નં. ૩. ૯-૦; નં. ૪. ૧૦-૬ આ દરેકની અંદર દોરી છે તેમજ એ. ક્વોલીટીની ૧૨-૬; બી. ક્વોલીટીની ૧૮-૬ અને સી. ક્વોલીટીની ૧-૨-૬ દરેકની. આ બધી ઉંચા ક્વોલીટીની દોરી વિનાની છે.

મુરાદાબાદી સીલ્વર વેર (ચાંદીની ચીજો)

ગુલાબદાની: દરેકની ૧૨-૬; ૧૫-૦; ૧૭-૬; અને ૨૦-૦. લોબાનદાન: ૧૫-૦; અત્તરદાન: ૧૨-૬; સુરેમાદાન: ૧૨-૬; ૧૫-૦; અને ૧૭-૬ દરેકની.

તાજ સાથે વીજળીના ટેબલ લેમ્પો અને ફલાવર કટીંગ દરેકની. પા. ૨-૦-૦ પા. ૧-૧૦-૦, અને ૧-૫-૦. અનેક સુંદર ડીઝાઇનોમાં છે.

બ્રાસવેર (પીત્તળની ચીજો)

થાળીઓ દરેકની ૧૬-; અને ૨૧-૦ શીલીંગ. લોટાઓ દરેકની ૬-૦; અને ૮-૦ શીલીંગ

અમે વર્ષ ગાંઠ તથા લગ્ન પ્રસંગની ભેટો (બર્થ ડે તથા વેડીંગ ગીફ્ટ) ની ચીજો મોટા જથામાં રાખીએ છીએ.

બહારના પ્રવાસીઓને ડરબનમાં આવે ત્યારે અમારી મુલાકાત લેવાનું આમંત્રણ આપીએ છીએ. ડરબન શહેરની મધ્યમાં હીંદીની માલિકીની ઉંચામાં ઉંચી "હુસેન બીલ્ડીંગ"ના ધાબાંપરથી ડરબન શહેરનો દેખાવ જોવા માટે અમે તેમને હાર્દિક આમંત્રણ આપીએ છીએ. અને એજ મકાનમાં આવેલ અમારૂં શોરૂમ તથા નાનકડી સુંદર 'ગીફ્ટ શોપ' પણ જોવા આવશો.

A. K. HOOSEN & SONS
116 Queen Street, Phone : 26249.
Box 2161, DURBAN,

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઇફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલએશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિક્ટોરીયા ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જીંદગીનો વિમો એ ખરી બાંયધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો:

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — ડરબન.

બોકસ ૪૭૬,　　ટેલીફોન: ૪૭૮૮૮
ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબટમ"　　૪૭૪૫૩

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing Press, (Phoenix) Private Bag, Durban, Natal.